

Jednotky zvláštního určení

Z Prešova do Holešova
1957-1969

**Plukovník v.v. Ing. Jiří Dufek
náčelník štábu 7. výsadkového pluku
a autorský kolektiv**

*Proč naše přátelství trvá i po létech?
Velitelé i vojáci si často sáhli až na samé dno svých možností,
poznali, co je pomoci druhému a přijmout pomoc druhého.
Na to se nezapomíná.*

plukovník v.v. Ing. Jiří Dufek
náčelník štábu 7. výsadkového pluku
a autorský kolektiv

JEDNOTKY ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ

Holešov 2011

OBSAH:

Jednotky zvláštního určení	3
<i>Plukovník v.v. Ing. Jiří Dufek</i>	
Do týlu nepřítele (zkrácená část)	34
<i>Ing. Alois Klindera, Ing. Marko Solmoši</i>	
Životní osudy příslušníků jednotek ZU	38
Vzpomínky na službu u jednotek ZU	60
Galerie velitelů	66
O činnosti KVV Holešov	68

**KVV Holešov a autor publikace
děkují všem, kteří svými příspěvky,
radou a nebo jinou činností přispěli
k vydání této publikace.**

Motto:

**At se nezlobí Ti o kterých tu není psáno,
protože všichni milovali a milují svoji vlast.**

„Já, jeden z posledních žijících z velení 7. výsadkového pluku,
 bych chtěl poděkovat

Josefu Hanákovi, jeho manželce Vendulce a kolektivu důstojníků za to,
 že připravili setkání v roce 2007,

Jaroslavu Bílkovi a Josefu Bartoškovi, že došlo v srpnu 2008
 k vzpomínce na 7. výsadkový pluk a k odhalení Pamětní desky pluku,

výboru KVV Holešov a všem členům tohoto klubu,
 že zorganizovali Setkání v roce 2009 a v roce 2011
 a vydali tuto památku na všechny vojáky,
 kteří u jednotek hloubkového průzkumu sloužili.“

Jiří Dufek

JEDNOTKY ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ

Plukovník v. v. Ing. Jiří Dufek, náčelník štábu 7. výsadkového pluku

Historie speciálních jednotek v evropských armádách a armádě USA.

K dosažení vítězství v moderní válce nestačí jen převaha ve všech oblastech. Velitelé všech stupňů musí převahy a nebo dokonce nerovnováhy ve prospěch protivníka dovedně využít.

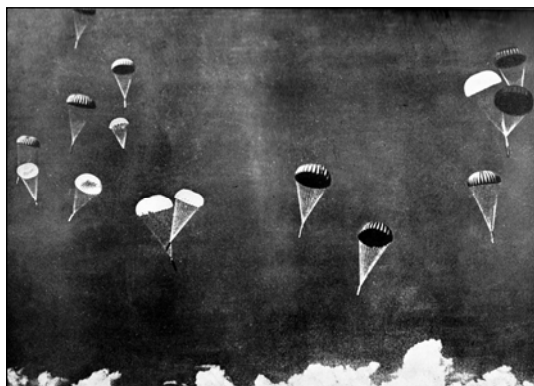
Tisíce tanků, letounů, vojáků jsou úplně zbytečné, když je velitel, který je má k dispozici, neumí využít.

Jedním z důležitých prvků efektivního využití vojáků a techniky se staly již před druhou světovou válkou výsadkové jednotky.

V předpisu o vedení války stojí: „Nové zbraně tvoří nové způsoby boje. Předvídat jejich vývoj dříve než nastane, dobře zhodnotit vliv nových zbraní na boj a použít je dříve než protivník, to jsou nezbytné podmínky úspěchu.“

Novou zbraní vedení války se staly výsadkové jednotky. Jejich vývoj začal již v předválečném období a za války se oprávněnost teorií o potřebě výsadkového vojska plně potvrdila.

Myšlenka padáku je stejně stará jako přání lidstva létat. První známky o využití padáku jsou z Číny na začátku 14. stol. O 200 let později prováděl pokusy, jak zmírnit pád lidského těla k zemi, Leonardo da Vinci. V roce 1783 byl proveden první seskok v Evropě. Konstruktorem prvního padáku moderní konstrukce se stal Američan Irving a Slovák Banič.

První seskoky

v horách, podílu na obklíčení protivníka. K rozvoji se připojilo i nacistické Německo, jehož velení plně pochopilo význam výsadků a také jej plně již od počátku války

Pokusy o seskok z letounu padákem celých jednotek byly prováděny v předválečném období v Sovětském Svazu. Podařilo se vyřešit leteckou přepravu. Již v roce 1934 byly otevřeny školy a výcviková střediska. Hromadné seskoky nejen jednotek, ale celých svazků byly ukázány manévrech v roce 1936 u Kijeva a 1937 v Bělorusku. Bylo pokračováno ve zkouškách užití paradessantního výsadku při zajištění přechodů řek, bojů

využívalo k úspěchům Blitzkriegu. Poněkud pomaleji byly výsadkové jednotky vytvářeny ve Francii a Itálii a to bez většího válečného využití. Prakticky až v prvních válečných létech v Anglii a Spojených státech bylo přistoupeno k praktickému vytváření výsadkových jednotek a posléze celých svazků. Oč později bylo se zřízením výsadkového vojska začato, o to rychleji bylo zorganizováno, vyzbrojeno a připraveno k plnění úkolů.

Ve všech armádách bylo zdůrazněno, že výsadkové jednotky jsou elitou armády, jejich příslušníci musí vydržet ty nejtěžší zkoušky, být neúplatní, chladnokrevní, mít otevřené oči.

Když byla vyřešena přeprava početných výsadkových jednotek, byl jen krůček k tomu, aby se do týlu protivníka vysazovaly i malé skupiny ze zcela odlišnými cíli, nežli byly úkoly výsadkových útvarů a svazků. Byly určeny k plnění úkolů zpravodajského charakteru z blízkého i dalekého týlu protivníka. Předpokládalo se, že budou ničit důležité objekty velení, spojení, přepravy a také vyvolávat chaos a provádět provokace.

Tyto malé, avšak z vojenského hlediska velice důležité jednotky o několika málo mužích, dodávaly velitelům důležité a často rozhodující zprávy o protivníkovi a přispívaly k správných rozhodnutím.

Úloha těchto jednotek není v historii doceňována a není zpracována. Jistě k tomu přispívá i nedostatek archivních materiálů i přístupu k nim.

Tyto jednotky byly často součástí i jiných druhů vojsk nežli výsadkových, a to nejen pro svoje malé počty, ale důležitou úlohu hrálo i utajení úkolů a předpokládané činnosti. Některé prvky výcviku a využívání výcvikové základny byly často s výsadkovými jednotkami společné. Odtud také pramení časté pohlížení na tyto speciální jednotky jako na výsadkové, jejich začleňování do této skupiny vojsk. Podle tohoto měřítko se i dnes pohlíží na původ současných speciálních jednotek jako na pokračování výsadkového vojska.

Jedna z prvních škol sabotážníků vznikla v Německu. Její absolventi byli cvičeni a nasazeni ve válce proti Polsku. Šlo o polsky mluvící německé vojáky

Tříčlenná skupina byla letecky vysazena v začátku války u Lowizze se zpravodajsko diverzními úkoly. Předpokládané úkoly však pro aktivní činnost polských orgánů nespĺnila. Německé orgány však v takovéto aktivitě pokračovaly.

Rozvoj jednotek speciálního průzkumu se uskutečňoval od začátku a v průběhu války.

Speciální britské skupiny se za ústupu z Francie snažily o destabilizaci Němci okupovaného území. V Anglii vznikly vojensko politické instituce - SOE (Správa zvláštních operací - *Special Operation Executive*) orientovaná na sabotáže a diverze, Tajná služba (*Secret Intelligence Service*), organizující zpravodajskou činnost a vedle nich vznikly armádní jednotky připravované ke speciálním úkolům - SAS (*Special Airborne Service*).

Po vstupu USA do války americká armáda přijala program zpravodajské a sabotážní činnosti. Ten byl soustředěn do Úřadu strategických služeb (*Office of Strategic Service*) a podporoval podzemní hnutí v Evropě, zejména ve Francii.

Také německá armáda se v tomto směru činila. V divizi *Brandenburg* byli cvičeni specialisté k sabotážním, diverzním a přepadovým akcím a podpoře protibritských povstání.

Známa je akce Otto Skorzenyho o únosu Benita Mussoliniho. Neúspěšně dopadly akce směřované k zničení štábu jugoslávských partyzánů J. B. Tita, či francouzského velitelství v Alpách.

Mimořádnou pozornost si zaslouží speciální skupiny ponechávané při ústupu a nebo vysazované na okupovaná území Sovětského svazu, zejména na Ukrajinu a Bělorusko v letech 1941-44. Skupiny měly za úkol organizovat partyzánské hnutí, aktivně narušovat tyl okupačních vojsk a zabráňovat vzniku místní okupační správy. Skupiny byly organizovány, vysazovány a řízeny různými složkami. Byly to skupiny vysazené Rudou armádou (*GRU*), sovětskou tajnou službou (*NKVD*), štáby operačních svazů - frontů a také Hlavním štábem partyzánského hnutí. Odhaduje se, že počítaly na 48 000 specialistů vycvičených k zpravodajským a sabotážním akcím. V tomto počtu nejsou započteny partyzánské oddíly.

S postupem fronty se jejich činnost přenášela na území Polska, Československa a dalších států.

Z hrubého přehledu o úkolech a charakteru činnosti speciálních skupin je zřejmé, že je nelze slučovat s klasickým výsadkovým vojskem. Jednak mají zcela odlišné řízení, organizaci, ale hlavně úkoly a cíle, které tyto početně malé, ale specializované jednotky plnily.

Vývoj v československé armádě.

Po vzniku republiky v roce 1918 šlo mimo jiné také o zajištění obrany nově vzniklého státu. Bylo potřeba vytvořit a vyzbrojit klasické moderní ozbrojené síly. O vzniku výsadkových jednotek se neuvažovalo. Padáky bylo vybaveno jen letectvo jako záchranným prvkem pilota. Seskok padákem byl atrakcí leteckých dnů a plnil náborovou funkci. V teoretické rovině využití výsadků se velení československé armády řídilo názory Francie.

Úvahy o využívání výsadků se objevily jako neucelené myšlenky po roce 1937. Byla činěna opatření, avšak pouze na úrovni příprav. K realizaci nedošlo s ohledem na události let 1938 (Mnichovská dohoda) a další léta. Se zřízením speciálních jednotek se zpravodajskodiverzními úkoly nebylo uvažováno.

Pokus zorganizovat výsadkovou jednotku skončil neúspěchem.

Speciální paradesantní skupiny v letech 1939-1945.

Po okupaci Československa a rozpadu na Protektorát Čechy a Moravu a samostatný Slovenský štát a po porážce západních spojenců v západní Evropě vznikala nezáviděníhodná situace. Odpor odbojových skupin brzy vyčerpával svoje možnosti. Válčícím vládám a také exilové československé vládě chyběly zpravodajské poznatky o situaci na okupovaných územích. Území Československa se dostávala do izolace.

V roce 1940 byla přijata nová strategie „podpálení Evropy“, což znamenalo využití podzemního hnutí k aktivnímu boji proti okupantům.

Na tomto aktivním boji se plně podíleli i vojáci čs. armády, kteří před okupací odešli do Francie a poté do Anglie, a také občané již v Anglii sídlící. Úkolem bylo obnovit a podporovat odbojové skupiny na území Protektorátu a využívat je ke zpravodajským úkolům. V prosinci došlo k dohodě mezi MNO (přednosta zpravodajského odboru plk. gšt. František Moravec) a zpravodajskými organizacemi SIS a SOE o podpoře zpravodajské a diverzní činnosti odboje a vysílání paradesantních skupin na území ČSR.

V průběhu roku 1941 byla vytvořena Zvláštní skupina D (nazývaná též Skupinou ZU - zvláštních úkolů). Ta prováděla výběr, výcvik a speciální přípravu parašutistů. Výcvik dobrovolníků probíhal ve zvláštních utajovaných výcvikových střediscích (*STS*) britských zpravodajských organizací (*SOE a SIS*). Zde se setkáváme se jmény mjr. K. Paleček, npor. Krzák, npor. Pernický, npor. Talášek a další.

Zvláštní skupinou D bylo v letech 1941 – 1945 plánováno 46 operací s použitím 122 vojáků a skutečně vysazeno 98 mužů k 37 akcím a to do Československa, ale také Francie, Itálie a Jugoslávie.

Skutečný počet vycvičených vojáků byl podstatně vyšší. V roce 1943 bylo vycvičeno 574 vojáků, z toho 211 důstojníků. Smyslem výcviku byla myšlenka pomoci celonárodnímu povstání, o němž se v té době vedly vážné úvahy.

Mezi nejznámější patří skupina Anthropoid, jejíž členové rotmistr Jan Kubiš a rotmistr Josef Gabčík provedli 27. května 1942 atentát na předního činitele nacistického Německa Reinharda Heydricha.

To vše, co bylo realizováno, byly speciální, průzkumné skupiny se zpravodajskými a diverzními úkoly, skupiny zabezpečující spojení a podporu domácím odbojovým složkám.

Se vznikem operačně taktických výsadkových jednotek se neuvažovalo.

Na východní frontě bylo použití paradesantních skupin mnohem početnější co do počtu i struktury. Na území Československa byly skupiny vysazovány od září roku 1941 a to Zpravodajskou správou GŠ Rudé armády (*GRU*), tajnou službou ministerstva vnitra (*NKVD*). Na některých akcích se podílelo i Moskevské vedení KSČ. Dále skupiny vysílal Hlavní štáb partyzánského hnutí a také štáby frontů do svých operačních prostorů.

Celkem bylo z východu vysazeno 486 parašutistů ve 126 skupinách.

V počátku války byla snaha o vyslání speciálních skupin od čs. orgánů v Sovětském svazu. Vysláno bylo Čs. vojenskou misí v Moskvě sedm speciálních skupin bez větších úspěchů. V sestavě skupin byli i občané Československa. Akce se dostala do rozporu se záměry exilové vlády v Londýně a tak od dalšího bylo upuštěno.

Poté však vzaly vysílání speciálních skupin na území ČSR do rukou sovětské orgány a skupiny byly vysílány bez vědomí čs. orgánů.

Zimní soustředění

Pozornost si zaslouží záměr vytvořit rotu zvláštního určení v roce 1944 v rámci výsadekové brigády v Jefremově podřízenou přímo velitelství čs. vojska v SSSR. Rota zvláštního určení měla 170 vojáků a důstojníků. Z tohoto počtu měly být vytvořeny speciální skupiny v počtu cca 9 mužů. Úkolem bylo získávat zpravodajské údaje a podporovat domácí odboj. K tomuto byli vojáci cvičeni. K samotnému nasazení skupin, které by byly podřízeny čs. orgánům nedošlo. Záměr se neuskutečnil. Vycvičení vojáci však našli uplatnění v rámci akcí Ukrajinského partyzánského štábu. Např. v září 1944 seskočil rtm. M. Kričvaluší jako komisař partyzánské skupiny Bordaňuk ve Východním Slovensku. Po sloučení s Rudou armádou se vrátil k rotě ZU I. čs. armádního sboru.

Na východní frontě došlo k vytvoření prvního klasického takticko operačního útvaru. K 17. lednu 1944 vznikla 2. paradesantní brigáda. Velitelem se stal plk. pěch.

Vladimír Prikryl. Brigáda měla 2 800 vojáků. Byla to první jednotka tohoto druhu v dějinách čs. vojska.

Do bojů zasáhla v rámci Dukelské operace, byla nasazena na pomoc Slovenskému národnímu povstání a pak přešla na partyzánský způsob boje.

Speciální skupiny nebo operačně taktický výsadek.

1945 - 1952

Ke konci války byly navrženy záměry dalšího vývoje čs. armády. V té souvislosti se projednávala i budoucnost výsadekových jednotek. Zda jít cestou hromadného použití výsadekových jednotek nebo speciálních zpravodajských a diverzních výsadekových skupin.

Až do roku 1947 byly zpracovávány studie použití výsadekových jednotek. Ty vycházely z válečných zkušeností a poznatků a z praktických možností, které se osvědčily u čs. jednotek.

V podstatě šlo o dvě linie vývoje. Vytvořit operačně-taktickou jednotku na úrovni brigády, nebo klást důraz na použití malých skupin diverzně sabotážních jako na období úderných jednotek známých z jiných armád.

Pro realizaci v podstatě obou koncepcí bylo rozhodnuto k 1. říjnu 1947 vytvořit Pěší prapor 71 „Československých parašutistů“.

Prapor měl v zásadě údernou rotu pro výcvik speciálních skupin a dvě rotы výsadekové s použitím hromadného výsadku a další podpůrné jednotky.

Překážková dráha

Celý prapor byl v podstatě výcvikové středisko pro možný další rozvoj paradesantních jednotek ať ve směru speciálních skupin, nebo takticko operačních výsadků. Způsob odborné přípravy čerpal zejména z přípravy britských jednotek Commandos. Vojáci ve výcviku v obou směrech cirkulovali. Vybraní jednotlivci absolvovali spojovací výcvik včetně výcviku na konspirativních radiostanicích.

Jednotka již v prvním roce výcviku dosáhla vysokého stupně profesionality i díky válečným zkušenostem velitelů a instruktorů. Takto probíhal výcvik do roku 1950 přes různé personální změny ve velení. Poté se však čs. armáda stala armádou sovětského typu, byl nařízen výcvik podle nových v podstatě přeložených sovětských předpisů. Čs. armáda se stala součástí Sovětské armády.

Příprava speciálních skupin byla označena jako kopírování západáckých forem výcviku. To mělo pro mnohé vojáky a důstojníky tragické důsledky. Byli označeni jako špioni a podle toho s nimi bylo zacházeno.

Generál Paleček byl zatčen 19. listopadu 1949 a spolu s ním další. Byl krutě vyslýchán a vězněn do roku 1952. Podobně dopadli i jiní. Části se podařilo včas emigrovat.

Také výcvik výsadkové jednotky se musel upravit podle sovětských předpisů. Zcela byla opuštěna příprava zpravodajsko diverzních skupin a zahájena příprava paradesantních jednotek jako hromadného takticko operačního výsadku.

Organizačně byla tato etapa ukončena v roce 1952 založením 22. výsadkové brigády.

Znovuzrození.

Úloha zpravodajské správy generálního štábu.

V polovině padesátých let 20. století se začaly měnit strategické koncepce vedení válek. Byly vyvinuty a do výzbroje armád zaváděny operačně taktické rakety vybavené jadernými hlavicemi. Začalo se uvažovat i o vedení lokálních válek.

Byly zahájeny úvahy o vybudování speciálních průzkumných jednotek se zpravodajským a diverzním posláním.

Jednotky takového charakteru byly v rozhodujících armádách. V britské armádě bylo i po ukončení války pokračováno ve výcviku jednotek Commandos, v americké armádě „zelených baretů“ ve Fort Bragg a v Bavorsku v Bad Toltz.

Také v Sovětské armádě byly vytvářeny útvary se speciálními jednotkami, které navazovaly na válečné zkušenosti - SPECNAZ.

V roce 1956 byl velením ČSLA přijat záměr vytvořit podobnou jednotku určenou pro plnění zvláštních úkolů, vybudovat speciální jednotky schopné v hlubokém týlu protivníka získávat zprávy a posléze narušovat a ničit důležité objekty. Bylo nutné také vyplnit mezeru v průzkumné činnosti za divizním průzkumem. Po šesti letech, kdy byl důraz kladen na operačně taktický hromadný výsadek, bylo překročeno

k vytvoření speciálních jednotek zvláštního určení, které byly určeny k plnění zpravodajsko diverzních úkolů v malých skupinách řízených ze zpravodajského ústředí.

Realizovat tento záměr dostala za úkol Zpravodajská správa Generálního štábu. Zde byla vytvořena speciální skupina pod velením pplk. Jiřího Hradila.

Programy bojové přípravy zpracovával na samém počátku kpt. Alois Klindera v době, kdy sloužil na ZS/GŠ. Vzhledem k budoucímu designování velitelem roty se o tyto otázky musel zajímat. Programy byly schváleny bez diskuse a nějaké oponentury. Vyplývalo to z toho, že příslušná oddělení se zabývala jen vojskovým průzkumem. Výcvik podle programů bojové přípravy se opíral o známé zkušenosti a poznatky z provádění vojskového průzkumu i některých zahraničních pramenů. Tyto platné předpisy o výcviku byly tvořivě uváděny v život důstojníky roty, zejména velitelé čet. Na dopracovávání programů nebylo více času, ale ve chvíli zahájení výcviku nic nechybělo. Podrobně byl rozpracován výcvik jednotlivce a družstva.

Předpokládalo se však, že další teoretické studie a doktrína boje jednotek zvláštního určení v celých souvislostech bude dále rozpracována. Tak byly postaveny i programy bojové přípravy. V praxi se cvičily přípravné operace, přesuny, útok na cílové objekty a shromáždění po něm.

Ostatní problematika se řešila až v dalších letech, zejména po vzniku 7. výsadkového pluku a posílení oddělení na ZS/GŠ.

Přes vyvinuté úsilí se všechny úkoly nedaly splnit proto, že nebylo možno navazovat na tradice z válečných let, nebyli zde vojáci se zažitou zkušeností s vojáky cizích armád, poznatky o protivníkovi byly podávány zkresleně zásluhou ideologických přístupů.

Výcvik u jednotky (roty, praporu) byl uváděn do života hlavně zásluhou velitelů rot a čet a bylo k němu přístupováno tvůrčím způsobem. Podstatně se lišil od výcviku vojskových průzkumných jednotek. Služba u jednotky zvláštního určení se považovala za čest. Udělat vynikající výkon v nepříznivém počasí, na to jsou nejlepší vzpomínky.

Vyšší velení nemělo o jednotkách ZU a o jejich vycvičenosti a možné účinnosti v podstatě představu. Na jednotku se hledělo jako na běžný vojskový průzkum s výsadkovým výcvikem.

To byl jeden z důvodů, že nejen specializace výcviku, ale i specifické vyzbrojení a vybavení vojáků hloubkového průzkumu se řešilo až v konci 60tých letech, stejně jako vybavení spojovacími prostředky. O potřebě přehodnotit přípravu zejména velitelů skupin se přesvědčil i pplk. Šedina po svém nástupu na ZS/GŠ a posléze činnosti u spojovacího pluku v Litoměřicích. Měl zde možnost monitorovat velká cvičení západních armád a na základě toho zpracoval návrhy na zásadní změny v přípravě vojáků hloubkového průzkumu.

Celá tato potřeba však byla v roce 1969 na dlouhá léta přerušena.

Nově vznikající jednotky byly označovány jako jednotky zvláštního určení. Základem byla skupina (skupina hloubkového průzkumu – SHPz) v počtu do 10 osob. Jejich hlavním úkolem bylo získávat zprávy zpravodajského charakteru z hlubokého týlu protivníka, měly také narušovat velení, spojení, ničit operačně taktické zbraně hromadného ničení, případně i vytvářet chaos v týlu protivníka. Měly být schopny plnit po specifické přípravě i jiné úkoly.

Bylo podrobně rozpracováváno použití jednotek zvláštního určení a tomu odpovídající metodika a plány výcviku. Skupina po vysazení a přesunu do prostoru činnosti se rozčlenila do několika pozorovacích stanovišť po 2-3 průzkumnících. Na stanovišti se prováděl průzkum pozorováním činnosti protivníka. Zjišťovala se činnost protivníka, jeho národnost, označení vojáků, vozidel a další bojové techniky, jeho chování i chování místních obyvatel. Zjištěné poznatky se předávaly v rámci skupiny radiovým spojením případně osobně veliteli skupiny, který poznatky zčásti vyhodnocoval, zašifroval a radiista je radiovým spojením zašifrované předával na řídicí stanoviště. Činnost musela být nepozorovaná, maskovaná a bez styku s obyvatelstvem. K diverzní činnosti byly používány plastické trhaviny a zbraně typu tarasnice. Pro aktivní diverzní činnost skupina pracovala vcelku a o celé přípravě a provedení akce rozhodoval velitel skupiny.

Skupina měla za úkol přežít v týlu protivníka i přechod fronty vlastními jednotkami až do příchodu řídicího důstojníka a to po dlouhou dobu. Po určité rekonvalescenci a případném doplnění mohla být opětovně nasazena.

Řídicí pracoviště připravovalo skupiny k plnění konkrétních úkolů, podrobně se seznamovalo skupiny se situací a možnými variantami činnosti v prostoru nadcházejícího působení, přijímalo a vyhodnocovalo získané zprávy a předávalo zpravodajským orgánům. Rovněž vydávalo doplňkové úkoly a pokyny skupinám. Složení a úkoly skupin se lišily podle požadavků velení.

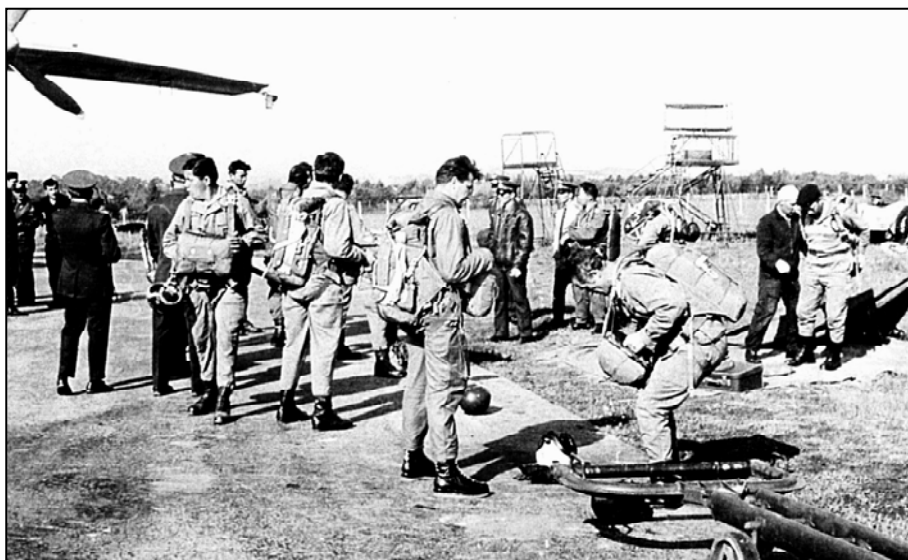
Úkolům odpovídaly i programy a metodika výcviku důstojníků, velitelů skupin i vojáků základní služby. Zvláštní pozornost byla věnována výcviku velitelů skupin již v poddůstojnické škole a později ve škole důstojníků v záloze.

Výcvik zahrnoval kromě všeobecné přípravy i odbornou přípravu ve smyslu úkolů skupin. Důraz byl kladen na fyzickou odolnost, samostatné rozhodování, maskování, rozpoznávání jednotek podle značení, použití zbraní a výbušnin, znalosti o možném protivníkovi včetně základních znalostí jazyka, na bezchybné šifrované spojení uvnitř skupiny i s řídicími orgány. Bylo zabezpečeno, aby vojáci k jednotce byli speciálně vybíráni již před i při nástupu vojenské služby podle dostupných materiálů na vojenských správách. S ohledem na náročnost úkolů požadovaných na velitelích skupin hloubkového průzkumu byli po roce 1966 velitelé skupin praporčici i důstojníci z povolání.

Oddělení řešilo i specifické vybavení skupin zbraněmi, výbušninami, potravinami, zdravotními potřebami i ostatním materiálem.

SHpZ – po seskoku pochod na základnu

Zkušební seskoky příslušníků 7. V.P. - ZU

Byly vyvinuty padáky uzpůsobené pro přesné vysazení, vojáci obdrželi nové zbraně, zdravotnické potřeby, potravinové dávky a další výstroj umožňující samostatný a dlouhodobý pobyt v týlu protivníka a samostatné plnění zpravodajských a diverzních úkolů. Byly vytvořeny specializované metodické předpisy pro výcvik.

Zpracována byla také pomůcka pro přežití v týlu protivníka použitelná i pro letce i další odbornosti.

Do vývoje výzbroje a výstroje jednotek hloubkového průzkumu byly zapojeny různé vývojové, výzkumné a vědecké ústavy. Potřebou specializace vznikly mimo jiné Sa-61 Škorpión, letoun L-410, pomůcky pro výcvik jako makety zbraní hromadného ničení, atomových min, přístroj pro přesné zaměření radiolokátorů a další.

Byla rozpracována a stala se součástí výcviku metodika činnosti průzkumníka v týlu protivníka v civilním oděvu.

Úkolem oddělení ZS bylo jednotky hloubkového průzkumu organizačně a kádrově vytvořit, postupně zvyšovat jejich počty a zdokonalovat organizaci. V roce 1957 vznikla průzkumná rota, v roce 1959 prapor a v roce 1961 pak 7. výsadkový pluk.

Oddělení bylo postupně rozšiřováno a řídilo jednotky nejprve dislokované v rámci 22. výsadkové brigády metodicky, zejména v odborných předmětech. Po vzniku 7. výsadkového pluku byl pluk podřízen přímo Zpravodajské správě a tedy i tomuto oddělení.

V průběhu 60. let vznikly samostatné jednotky zvláštního určení armád a divizí.

7. výsadkový pluk se stal průzkumným prostředkem frontu působícím do hloubky až 800 km v týlu protivníka. Vysazení skupin se předpokládalo padákovým výsadem. Velká pozornost byla věnována spojení a předávání šifrovaných zpráv a diverzním akcím.

7. výsadkový pluk přímo řízený ZS/GŠ byl vybaven speciálními radiovými stanicemi, jak pro skupiny hloubkového průzkumu, tak i pro řídicí orgány. Předávané zprávy byly šifrovány. Vývoj těchto klíčů se děl v přímém řízení ZS/GŠ.

Armádní skupiny hloubkového průzkumu organizačně nejprve v sestavě pluku a po té dislokované v samostatných rotách u armád měly v podstatě stejné úkoly a cíle jako frontové skupiny a měly operovat v hloubce do cca 500 km.

Divizní skupiny zvláštního určení byly součástí divizních průzkumných praporů. Předpokládalo se, že budou vysazovány do hloubky až 100 km letouny nebo vrtulníky a to i za přizemního letu, případně i na obrněných transportérech a přechodem fronty „po svých“.

Mezi objekty určené k ničení byly mimo jiné i operační a taktické rakety, jaderné miny a dělostřelectvo vyzbrojené jadernou municí.

Armádní i divizní jednotky hloubkového průzkumu byly podřízeny zpravodajským oddělením. Metodicky i tyto jednotky byly řízeny ZS/GŠ.

Tak od roku 1957 v ČSLA vznikly a postupně co do počtů i kvality se rozšířily speciální zpravodajské jednotky zcela oddělené od tradičních výsadkových jednotek používaných k hromadným výsádkům.

Vznik roty a praporu zvláštního určení.

Po období příprav tj. od roku 1956 do poloviny roku 1957 došlo ke konkrétním opatřením. Bylo rozhodnuto vytvořit průzkumnou rotu zvláštního určení v rámci 22. výsadkové brigády. Velitelský sbor a vojáci byli vybráni ze stávajících výsadkových jednotek. Stejně tak byla využívána výcviková základna a celé materiálové zabezpečení 22. výsadkové brigády. Nebylo myslitelné, že by se pro tak malou jednotku budovala nová zařízení. Velitel brigády plk. František Mansfeld pro činnost jednotek zvláštního určení, pokud byly organizačně v jeho podřízenosti, vytvářel velice dobré podmínky. Za vše mluví jeho slova řečená npor. Janků a npor. Valentovi: „*Prodal jsem Vás, ale zůstanete u mě i když budete jiný útvar. Budete jako moji.*“

Rota zvláštního určení – 22. průzkumná výsadková rota - byla vytvořena 1. října 1957 v Prešově a následně byla umístěna do kasáren v Sabinově. Od samého počátku nesla samostatný krycí název vojenského útvaru (VU 7374).

Prvním velitelem roty byl ustanoven npor. Alois Klindera, který k rotě nastoupil jako důstojník určený Zpravodajskou správou generálního štábu.

Velitelský sbor v letech 1957-1958 vytvořili důstojníci František Pokorný, Jaroslav Janků, Alois Valenta, František Koller, Jaromír Studnička, Jaroslav Alinče, Karel Plučar, Václav Tomalík, Josef Piska, Rudolf Švirec. Rota byla organizována do dvou čet.

V roce 1958 byla rota přemístěna do Prešova.

npor. Alois Klindera

Jaroslav Janků

Alois Valenta

Jaromír Studnička

Výcvik roty zahrnoval nejen fyzicky náročný výcvik, střeleckou přípravu, ale i řadu odborných znalostí jako dokonalé maskování, použití trhavin, znalosti o cizích armádách, ovládání spojovacích prostředků a jiné speciální předměty. Průzkumník musel být odolný vůči všem nástrahám pobytu na cizím území.

„Narukovali jsme tenkrát k výsadkové brigádě do Prešova. Později jsme se dozvěděli, že okresní vojenské správy po celé republice dostaly za úkol vytypovat brance, kteří by mohli u připravované speciální jednotky sloužit,“ vzpomínají dva členové jednotky Jaroslav Bílek z Holešova a Luděk Stoklásek z Jankovic, kteří byli jako vojáci základní služby u zrodu této jednotky. *„V Prešově nás vybrali a odvezli do zhruba 20 kilometrů vzdáleného Sabinova, kde byla v té době brigádní výsadková škola. Neřekli nám žádné podrobnosti a týden jsme tam dostávali do těla. Po týdnu nám velitel řekl, že kdo chce, může odejít. Z 28 vojáků neodešel nikdo.“*

Výcvik u roty byl velice náročný. Jaroslav Janků k začátkům říká: *„Lanový skluz se prováděl na laně nataženém v přírodě přes kamenný lom. Bylo štěstí, že se nikomu nic nestalo. Všichni vojáci se naučili plavat. Cestou na střelnici se chodilo přes most, vlastně nechodilo, protože se řeka Torica přecházela po zábradlí a kdo spadl musel znovu. Střelba na malé střelnici v přírodě byla základem výcviku. Okolí Sabinova, to byla neporušená příroda. Ideální podmínky pro výcvik k přežití v zimě v hlubokém sněhu a v létě v neporušených porostech bez stop po lidech. Také zde byly ideální podmínky pro výcvik v orientaci v neznámém terénu ve dne i v noci, čehož se hodně využívalo.“*

Překážková dráha

Speciální jednotka vyžadovala i speciální výběr mužstva. Vojenská služba u této jednotky byla dobrovolná. Na základě předběžného výběru se do roty dostali mladí muži, kteří už většinou měli za sebou svazarmovské seskoky padákem a byli dobře fyzicky vybaveni. Řada z nich měla středoškolské vzdělání a měla také jazykové základy, zejména z němčiny.

Výsadkový výcvik včetně seskoků se vykonával v Prešově. Vojáci byli velmi dobře připraveni.

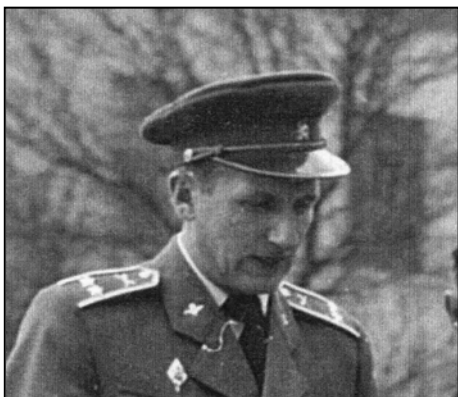
Po roce výcviku na celoarmádních závodech průzkumníků se družstvo sestavené z vojáků 1. ročníku umístilo na druhém místě.

Rota se stala základem pro vytváření dalších jednotek pro vedení hloubkového průzkumu, jednotek se zpravodajsko diverzními úkoly.

Záměr ZS/GŠ vytvořit jednotky hloubkového průzkumu a přístup k tomuto úkolu se plně osvědčil. Ukázalo se, že skupiny hloubkového průzkumu jsou schopny získávat zprávy o protivníkovi v hlubokém týlu protivníka.

Začátkem roku 1959 bylo rozhodnuto podstatně rozšířit počet skupin hloubkového průzkumu.

V srpnu převzal velení rotě npor. Jaroslav Janků s úkolem zahájit přípravy k vytvoření praporu.

pplk. Miroslav Šedina

K 1. říjnu 1959 byla rota reorganizována na 22. průzkumný prapor (opět VU 7374) dislokovaný v Prešově. Velitelem praporu byl ustanoven major Miroslav Šedina. Výběr velitele byl v kompetenci ZS/GŠ

Tento důstojník, absolvent vysoké školy v SSSR, před tímto jmenováním zastával funkci náčelníka štábu příhraničního motostřeleckého pluku, voják s vojenským vzděláním, přehledem a praxí. Ustanovení Miroslava Šediny bylo významné pro další vývoj jednotek hloubkového průzkumu. Tento velice schopný, všestranný, náročný a sebevě-

domý velitel se zasloužil o další rozvoj jednotek hloubkového průzkumu. Ve spolupráci s ZS/GŠ se podílel na dalším rozvoji použití skupin hloubkového průzkumu, jejich organizaci a metodách jejich výcviku.

Náčelníkem štábu byl mjr. Karol Horváth, technickým zástupcem kpt. Anton Múdry, zpravodajský náčelník kpt. Alois Klindera, hlavní lékař npor. MUDr. Julius Činčár. Prapor byl členěn do tří rot, veliteli rot byli jmenováni kpt. Valenta, npor. Koller a kpt. Janků.

Prapor byl stále z důvodů zejména výcviku ve výsadkové přípravě a v materielně technickém zabezpečení součástí výsadkové brigády. V mnohém se již osamostatňoval, v odborných přípravách „jel po vlastní – zpravodajské línii“.

V roce 1960 byla výsadková brigáda přemístěna do nových posádek na Moravu, velitelství a podstatná část do Prostějova, dva prapory do Holešova. Jedním z nich byl i 22. průzkumný prapor.

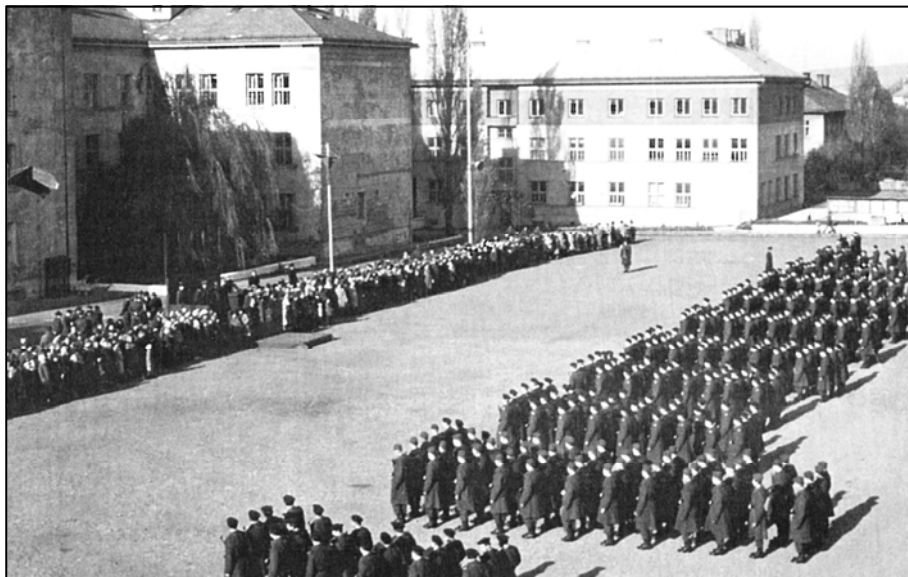
Kasárna

K přípravě podmínek pro umístění praporu byla do Holešova vyslána ubytovací skupina.

Prapor byl umístěn v jedné budově tak, že každá rota zaujímala jedno poschodí, v přízemí byly týlové a technické jednotky.

V posádce Holešov se muselo zahájit s výstavbou zařízení zejména pro tělesnou a výsadkovou přípravu, úpravou ubytovacích podmínek, urychleně se řešily bytové podmínky pro velitelský sbor. K dokonalému výcviku chyběly speciální тренаžéry, specializované učebny, specializovaný sklad a balírna padáků. S příchodem výsadkových jednotek byla ihned výstavba těchto zařízení zahájena. V dalších letech bylo v investiční činnosti i úpravě kasárenského objektu intenzivně pokračováno. Reorganizace v letech 1957-1960 a častá redislokace neměly podstatný vliv na výcvik skupin hloubkového průzkumu. Všechny tyto akce proběhly disciplinovaně.

7. výsadkový pluk.

Nástup pluku

Po zkušenostech z let 1957-1960 bylo rozhodnuto významně posílit význam skupin hloubkového průzkumu, jejich počty a plně je oddělit od běžných výsadkových jednotek.

K 1. září 1961 byl založen 7. výsadkový pluk (vojenský útvar 7374) dislokovaný v Holešově. Ten byl definitivně vyňat ze svazku 22. výsadkové brigády. Tento záměr byl zřejmý již od založení roty, avšak z logistických důvodů jednotka musela být ve svazku výsadkového vojska. Jednotky hloubkového průzkumu však od svého založení v roce 1957 se svými úkoly a přípravou na ně zcela lišily od běžného výsadkového vojska.

Doplnění stavů 7. výsadkového pluku v roce 1961 důstojníky a vojáky se dělo z počtů průzkumných praporů divizí z celé republiky. Ti absolvovali výsadkový výcvik. Zvládnutí výcviku těmto vojákům nečilo velké potíže, neboť mnoho již znali z výcviku divizních průzkumných jednotek.

Velkým problémem bylo stmelit kolektiv pluku v jeden celek. V tomto rozhodující úlohu sehrál velitel pluku Miroslav Šedina. Nový útvar měl okolo 800 mužů.

7. výsadkový pluk byl organizován do dvou praporů, roty vojenské kontrarozvědky, radiové roty a měl nezbytné zabezpečení pro výsadkovou přípravu, přesuny, týl a zdravotnické zabezpečení. V prvním praporu byly soustředěny skupiny pro úkoly ZS/GS, v druhém praporu byly skupiny určené pro armády a školní rota

k výcviku velitelů skupin. Velitelé praporů byli majoři Jiří Dufek a Miroslav Prehlík. Školní jednotce velel kpt. Ján Repaský. Ve štábech praporů byli kpt. Janků, kpt. Metoděj Mlčák, kpt. Uherek, kpt. Sadílek, kpt. Valenta, kpt. Vída, kpt. Kubišta. Velitelé rot byli mjr. Šoka, kpt. Svoboda, npor. Belička, npor. Rerko, kpt. Linka. Při bojovém nasazení se pluk rozčleňoval do skupin hloubkového průzkumu a řídicího pracoviště. Tato byla vytvořena ze štábu pluku, 1. praporu a velitelů rot. Jejich úkolem bylo připravit skupiny k specifickým úkolům v daném prostoru, materiálně je zabezpečit a připravit a zabezpečit vysazení. Přímé řízení vysazených skupin prováděla přímo ZS/GŠ.

Dvě roty z 2. praporu byly vyčleněny pro armády.

Podstatným zkvalitněním výcviku byl příchod nových důstojníků: Jozef Hanák, Zdeňek Králík, Pavel Buda, Jaroslav Štros, Jan Kohut, Václav Mejdr, Josef Hájíček, Bohumír Petruška, Peter Jedinák, Marko Solmoši, Miroslav Červinka, Miroslav Petrák, Otto Vízek, a další.

Platnými vojáky pro zabezpečení výcviku byli praporčíci Bohumil Lorenc, Karel Plučar, Otto Petržela, Augustin Rost, Antonín Honejsek, František Lejsek, Jaroslav Zouzal, Dušan Hric, Pavel Chmelík, Jozef Toth, Juraj Kurcík, Jan Frydrych, Ladislav Ondříček, Václav Dostál, Vratislav Nechanický a další.

V roce 1963 byla změněna praporeční organizace na organizaci rotní. Potřeba vznikla z toho, že nebylo možné takové množství vyslaných skupin řídit centrálně ze ZS/GŠ. Ke změně došlo i na štábu pluku, náčelníkem štábu byl jmenován mjr. Jiří Dufek. Výcvik rot měla za úkol vytvořená výcviková skupina, vedoucí mjr. Jiří Jaroš. Měla na starosti výcvik skupin, který probíhal v klasické organizaci čt a rot. Dále byl vytvořen spojovací uzel vybavený výkonnými radiostanicemi RAS určený pro spojení seskupinami hloubkového průzkumu. Radisté byli vybaveni konspiračními radiostanicemi R-350, které používaly i jiné zpravodajské orgány.

Odborný výcvik radistů skupin stejně jako speciální šifrování velitelů skupin bylo prováděno soustředěním těchto vojáků v rámci pluku.

V době nasazení byla výcviková skupina posílena o velitele rot i čt a změněna na řídicí pracoviště. Úkolem byla komplexní příprava skupin k plnění konkrétních úkolů včetně „sběru“ skupin na vlastním území. Získané zprávy předávalo toto pracoviště na oddělení ZS/GS.

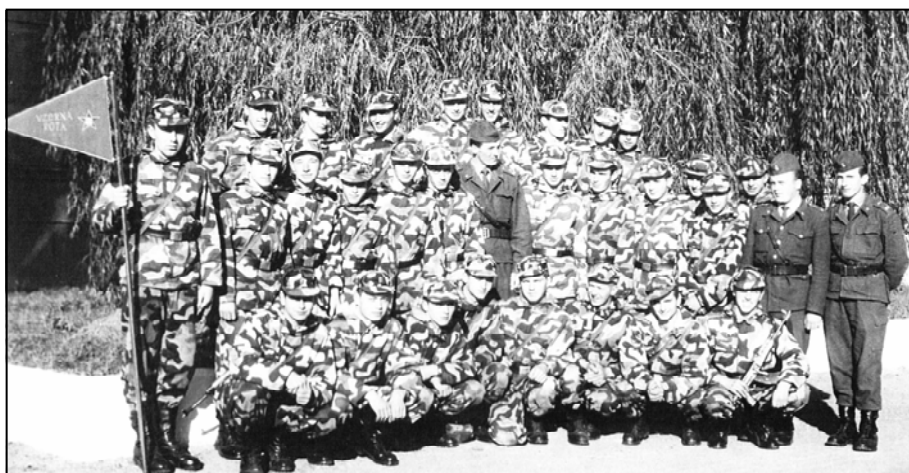
Pro úplnost k celkové situaci dodávám.

V roce 1964 byla provedena decentralizace jednotek hloubkového průzkumu ve prospěch armád. Vytvořeny byly armádní roty a přemístěny do Luštěnic a Chrudimi.

Vznikající jednotky hloubkového průzkumu divizí byly podřízeny divizním zpravodajským orgánům.

Všechny tyto reorganizace vedly k efektivnějšímu využití skupin hloubkového průzkumu a zdokonalení výcviku.

Dokončením strukturalizace a organizace pluku došlo i ke zvláštnostem, které u jiných vojenských jednotek neexistují a existovat nemohou. Jednotlivé skupiny a jejich bojové úkoly podléhaly přísnému utajení. Bojový úkol průzkumných skupin tvořených velitelem skupiny, dvěma radisty a dvojicemi specialistů – průzkumníků vyžadoval utajení před ostatními příslušníky skupin. To na straně jedné. Na straně druhé vytvořil malou skupinu mužů naprosto na sobě závislých, v době plnění úkolů v týlu řízených pouze cílem daného úkolu. Způsob jeho provedení byl dán metodikou výcviku. Proti jiným armádním jednotkám bylo u pluku zařazeno větší množství důstojníků a praporčků. To vytvořilo podmínky pro mimořádně vysokou intenzitu výcviku. Ale dvojice průzkumníků uvnitř průzkumné skupiny byla vybírána přirozenou cestou. Ta musela mít vzájemnou a absolutní důvěru a odpovědnost. Kvalita velitelského sboru i jeho řadových příslušníků se odrážela ve vojenské kázni. Pluk neměl téměř žádné „mimořádné události“. Byl prostoupen zvláštním „duchem“ soudržnosti, úcty k velitelům a hrdosti na úkoly, které plní nebo se na ně připravuje.

Vzorná rota kpt. Rerko

Za dobu existence jednotek zvláštního určení se podařilo vytvořit spolupraci ZS/GŠ a velitelů až po velitele čet a skupin zvláštní programy přípravy, postupy výcviku, řízení a zpravodajské využívání skupin.

Celá organizace vysazení a činnosti skupin byla přezkoušena na několika cvičeních zahajovaných ve východní části republiky. Při nich došlo k několika přemístěním řídicích orgánů až do východních Čech a k vysazení skupin do několika prostorů v celých Čechách až po západní hranici. Tato plukovní cvičení vždy dopadla velice úspěšně.

Pluk v krátké době vyrostl v stmelený kolektiv a stal se jedním z nejlépe vycvičených útvarů nejen v ČSA, ale v celé Varšavské smlouvě.

V roce 1967 byl ustanoven velitelem pluku Vladimír Košan a Miroslav Šedina nastoupil na oddělení Jiřího Hradila na ZS/GŠ.

U pluku se dbalo na další vzdělávání velitelského sboru. Pravidelně se konala školení velitelů o nejnovějších poznacích u pluku. Důstojníci i praporčíci studovali na středních i vysokých školách. Věkem starší si doplňovali vzdělání dálkovým studiem, řada mladších důstojníků byla vysílána do vysokých vojenských škol. Někteří důstojníci absolvovali specializované jazykové kurzy, aby našli další uplatnění v jiných zpravodajských složkách.

Mimo jiné i tímto byla zabezpečena kvalita velitelů, jejich perspektivy i jejich kariérní postup.

Na počátku šedesátých let, v době vrcholící studené války, byli holešovští výsadkáři dvakrát blízko ostrému bojovému nasazení. V roce 1961 při berlínské krizi a o rok později při krizi karibské. V létě roku 1961 byla naše jednotka uvedena do zvýšené bojové pohotovosti. Bývalý voják Luděk Stoklásek vzpomíná „*Byli jsme vyvedeni do lesů nad Žopy a Přílepy, což byl běžný postup, který měl zabránit větším ztrátám například v případě bombardování kasáren. V lese jsme byli celou noc a čekali na další rozkazy. Mezitím přiletěla z Mošnova do Holešova transportní letadla IL 14, která by nás v případě konfliktu vysadila na území západní Evropy. Ve tři ráno přišel do lesa velitel praporu se znepokojivou zprávou, že ozbrojený konflikt nejspíše vypukne. Ráno však napětí povolilo a my jsme se mohli vrátit do kasáren.*“ Podobná situace se opakovala i o rok později v souvislosti s tzv. karibskou krizí. V době akce vojáci samozřejmě nevěděli, co se děje a kde budou nasazení. Kvůli utajení měli dostat přesné informace o svých cílech až těsně před seskokem na palubě letadla.

K významným dnům pluku patří 6. říjen 1962, kdy pluku byla předána vojenská zástava a 6. říjen 1967, kdy byl ministrem národní obrany armádním generálem Bohumírem Lomským dekorován Řádem rudé hvězdy. Celá řada vojáků byla vyznamenána vojenskými medailemi.

Mezi vyznamenanými byl i četař základní služby Josef Bodnár.

Předání zástavy

Vyznamenaný četař Josef Bodnár

Vojáci se aktivně zúčastňovali armádních i celostátních sportovních soutěží. Titul mistr ČSSR dostalo družstvo npor. Belička a vojíni Brůna a Toth za nejlepší umístění armádních družstev v Dukelském závodě zdatnosti.

Celoarmádní soutěž v lehké atletice

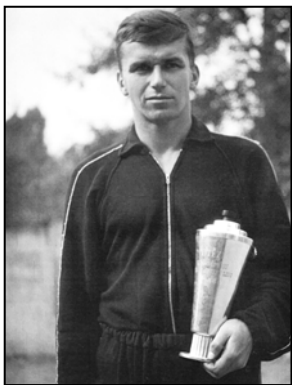

Okresní přebor branného závodu

Dukelský závod – Brůna, Belička, Tóth - 1964

Atletické družstvo zvítězilo dvakrát v lehkootletických závodech MNO Praha. Ze závodů v roce 1962 dovezlo družstvo (kpt. Klindera, čet. Němčík, čet. Pašuth, voj. Žižka) poháry za nejlepší útvar, za vítězství v lehkootletických závodech a za vítězství v Dukelkém závodě. Vítězem soutěže o pohár časopisu Obrana lidu se stal v roce 1964 svob. Jan Novák a v roce 1966 se čestně umístil voj. Kohoutek. Na mistrovství světa v orientačním běhu v roce 1966 ve Finsku Československou republiku a také pluk reprezentoval voj. Antonín Urbanec.

*Vítěz celoarmádní soutěže
Branného závodu Obrany lidu
voj. Kohoutek*

Příslušníci pluku vzorně reprezentovali vysokou tělesnou zdatnost při cvičení na okresních, krajských i celostátní spartakiádě.

Iniciativně byla v vybudována kulturistická posilovna, družstvo vedl úspěšně Karel Maňák a posilovnu využíval i velitel pluku Miroslav Šedina.

Zkušenosti výsadkového pluku byly předávány v rámci Varšavské smlouvy při návštěvách jejich zpravodajských orgánů u pluku. Pluk navštívily delegace armád Polska, NDR, Maďarska, Kubu a Sovětské armády. V dubnu 1967 pomáhala se zavedením odborného výcviku jednotky zvláštního určení v maďarském Solnoku skupina vojáků pluku vedená kpt. Mikušem.

U pluku byli uvítáni při příležitosti návštěvy Holešova i vojáci Rudé armády, kteří se na osvobození v roce 1945 podíleli - mjr. Petrov a partyzánský velitel major Murzin.

Překážková dráha

na zámku, či postavili stadion Míru. Stejně tak pozvedli úroveň holešovského sportu. V šedesátých letech šířili fotbalisté v dresech Dukly Holešov či prostřednictvím lehkootletického oddílu dobré jméno nejen útvaru, ale i Holešova,“ připomíná činnost armády v Holešově Jaroslav Bílek.

U pluku probíhal výcvik i příslušníků dalších zpravodajských konspiračních složek.

Od počátku pobytu pluku v holešovských kasárnách se patřičnou měrou na zvelebování a výstavbě objektů, stejně jako na provozu mnoha činností podíleli občanští zaměstnanci. Byli to zejména zaměstnanci správy budov vedení Karlem Kotoučkem, obsluha ústředny, práce na spisovně a další.

Naprostá většina vojáků z povolání i základní služby si vytvořila ke svému útvaru citový vztah. Dodnes při setkáních rádi vzpomínají na léta strávená u výsadkového pluku.

Ovzduší, jaké vládlo u pluku dokresluje dopis jedné z maminek - paní Vackové z Liberce: „K mé velké radosti jsem našla svého syna nejen v dobrém fyzickém a duševním stavu, ale dokonce zapáleného pro věc. Nesmírný obdiv patří jeho veliteli kpt. Kočímu. Každý, se kterým jsem se setkala, ať to byl důstojník nebo voják, se choval velice mile a ochotně. Děkuji za sebe i za ostatní za všechen cit a takt, kterým byl přinesen klid drobnému máminu srdci.“

Pluk však nežil pouze vojenskými povinnostmi, ale také širokou spoluprací s civilním sektorem. V roce 1965 pomáhaly některé jednotky pluku oblastem Jižního Slovenska - Hurbanovu, Klárovu a Komárnu, které byly postiženy povodněmi. Výrazně se zapojily i do života v Holešově. „Pokud vím z hodnocení holešovských občanů, náš pluk byl v šedesátých letech u civilního obyvatelstva zapsaný poměrně dobře. Na rozdíl od jiných posádkových měst se naši kluci v hospodách neopíjeli ani neprali. Naopak, velmi aktivně se zapojovali do řady investičních akcí v Holešově. Starší občané si jistě pamatují, že právě vojáci 7. výsadkového pluku ručně kopali koupaliště

Rok 1968 - okupace.

V roce 1968 v období Pražského jara se pluk od počátku postavil za demokrati-
zaci společnosti. Vzrušená politická situace však nikterak nenarušila běžnou činnost
pluku a jeho bojovou pohotovost. Jednotky i štáb se připravoval podle výcvikových
plánů, jednotky prováděly plánovaná cvičení.

K narušení života došlo až 21. srpna 1968 při okupaci republiky vojsky Varšav-
ské smlouvy.

21. srpen 1968

Sověti měli o spřátelené československé armádě výborné informace a nejinak
tomu bylo i v Holešově. Tehdejší náčelník štábu ing. Dufek k tomu říká: „Na závěr
spojeneckého cvičení Šumava, které se uskutečnilo v létě 1968, přišla v červenci do
kasáren návštěva dvanáctičlenné skupiny sovětských důstojníků, kteří se údajně
přišli rozloučit. Vyvolalo to u nás určité podezření, protože vojska zúčastněná na
cvičení nehodlala republiku opustit. Podvědomě jsme cítili, že šlo o zjevný nátlak
a o možnou sondu situace u pluku. Proto také byly styky s důstojníky a prohlídka
kasáren velmi obezřetné. Samozřejmě, že došlo i k výměně názorů na politickou
situaci. Zastávali jsme názor, že směr polednového vývoje je správný. Po vpádu vojsk
se nám potvrdilo, že to byl průzkum našeho pluku, který měl již tehdy svoje zařazení

pro Sověty jako nespolehlivý. Podobně vyzněla i návštěva bývalého velitele partyzánské jednotky Murzina.“

Na sovětské vojáky pohybující se v kasárnách krátce před srpnovou okupací si pamatují i další vojáci i občanští pracovníci z té doby.

21. srpen 1968

mám zbraň a co si to dovoluji. Řekl jsem mu rusky, že já mám pistoli a on navíc 20 tanků. Řekl, že je velitel praporu ze zakarpatské gardové divize a že může při každém odporu natočit hlavní tanků a rozstřílet kasárna na padrt'. Odpověděl jsem, že při takovém násilném aktu nám stačí dát domluvené znamení, otevřou se okna v patrech, vysunou se z nich pancéřovky a tarasnice a v krátké chvíli bude tankový prapor zničen. Jak se bude cítit, až bude hlásit veliteli gardové divize, že jeho prapor před kasárnami shořel. To ho zarazilo. Potom jsme se v klidu domluvili, že kasárna neobsadí, utáboří se na sklizeném poli asi 200 metrů od kasáren a žádal o odběr vody pro potřebu praporu.

Ještě nežli se připravili k odsunu, přišla na pomoc nečekaná, ale vítaná pomoc města Holešova. Shromáždili asi 30 prázdných nákladních aut, které vyslali na silni-

Na začátek okupace vzpomíná podplukovník Miroslav Šedina:

„21. srpna kolem 2. hodiny ranní mě volal velitel pluku pplk. Košan a oznámil mi, že vojska Varšavské smlouvy obsazují Československo.

Rychle jsem se připravil a dostavil do kasáren do štábu velitele pluku. Horečně jsme přemítali a posuzovali, co nás čeká. Pluk byl uveden do bojové pohotovosti v kasárnách. Navázali jsme spojení s vedením města. Vyslechli jsme rozhlasový projev presidenta republiky, ve kterém nabádal, aby se vojska nestavěla na odpor se zbraní v ruce.

Přibližně v 6.30 hod. přijela od města po silnici ke kasárnám ve směru na Fryšták kolona tanků a asi 20 vozidel a zastavila naproti kasárnám.

Připnul jsem si na opasek pouzdro s pistolí a spolu s velitelem pluku a náčelníkem štábu jsme vyšli z velitelské budovy a zamířili do brány kasáren. Tam již stál ruský důstojník se svými podřízenými. Začal se rozčilovat, že

ci ke kasárnám. Dlouhá kolona těchto aut pomalu projížděla po silnici kolem tankového praporu za neustálého halasného troubení. Dojela až do nejbližší vesnice, kde se otočila a manévr se opakovala zpět jízdou do města.

Tato hřmotná akce dokázala, jak město soucítí se svou posádkou a jak ji podporuje.“

Velitel pluku pplk. Vladimír Košan postup sovětských vojáků ostře odmítl, nedal sovětské jednotce požadovanou pomoc. Velení pluku zaujalo zásadní postoj a nevedlo se sovětskými veliteli žádná diplomatická jednání.

Velení útvaru začalo organizovat průzkum v okolí Holešova. Hlídky byly vysílány v civilu a v civilních vozidlech. O pohybu sovětské jednotky mříčí k Holešovu tak měli podle tehdejšího náčelníka štábu v kasárnách přehled. Mezi tím vybraní vojáci pluku vyvíjeli průzkumnou činnost mimo kasárna. Patřil k nim i Josef Bartošek, který v té době sloužil jako voják základní služby. *„Po vyhlášení bojového poplachu nám na učebně řekli, že nás ze všech stran napadla vojska Varšavské smlouvy a že u Prahy byl proveden nepřátelský výsadek. Právě v té době jsme se měli někde u Prahy účastnit velkého plukovního cvičení, takže jsem si v první chvíli myslel, že se jedná pouze o cvičení. Pak jsem si ale uvědomil, že v námětu cvičení figurují jako útočníci vojska spřátelených zemí, z čehož jsem usoudil, že se o cvičení nejedná.*“ Na rozdíl od jiných však Josef Bartošek vzniklou situací až tak překvapen nebyl. *„My nekomunisté jsme v debatách o politické situaci často říkali, že od Rusů se můžeme dočkat všeho. Komunisté s námi nesouhlasili. Pro ně bylo nemyslitelné, že by nás Sovětský svaz napadl.*“

„Byla krásná srpnová letní noc, nebylo ani moc zima, byl klid a skoro ticho. Přesto jsme si s Vládou Kohoutkem připadali jako v transu,“ říká voják Albert Orli-ta, který s kamarádem Vládou hlídkoval na střeše jedné z budov kasáren. *„Těm neuvěřitelným zprávám jsme se zdráhali uvěřit, na druhé straně jsme tušili, že se teď může stát cokoliv. Vzpomněl jsem si na film Neporažení, který byl o jednom útvaru československé armády, který 15. března 1939 nesložil zbraně před Němci. V takovém případě bychom mohli dopadnout podobně. Byli jsme vojáci, parašutisté a průzkumníci, vycvičení pro boj v týlu nepřítele, ale moc dobře nám nebylo. Výcvik je věc jedna a boj naostro věc druhá.*“

Mezi třetí a čtvrtou hodinou ranní začala černá obloha na východě šednout. Hlídkující vojáci náhle v tom absolutním ranním tichu zaslechli zvuk turbovrtulových motorů letadel. Ty také za několik minut identifikovali. Byly to letouny Antonov An-12 a An-22 letící v relativně malé výšce, možná okolo 300 metrů. *„Zahlédli jsme je někde nad Zlínem - tehdy to byl vlastně ještě Gottwaldov - a zdálo se, že směřují na západ. Následoval okamžitý telefon pplk. Košanovi, veliteli pluku. Než jsem telefon položil, uviděli jsme další. Když jsme pak v následujících minutách napočítali už asi čtyřicátý letoun tohoto typu, doporučil nám velitel, abychom ho informovali jen když poletí něco jiného. Letadla směřovala podle našeho odhadu na Brno. V tomto*

okamžiku jsme si teprve s jistotou uvědomili, že jde opravdu do tuhého, že teď může klidně přiletět třeba bombardovací, nebo bitevní stroj a zaútočit na kasárna. Svíravý pocit byl o to intenzivnější, že my dva na střeše jsme byli pěkně "na ráně". Že mají Sověti dokonalé informace o výsadkovém útvaru a jeho dislokaci, jsme ani moc nepochybovali,“ vybavuje si dále Albert Orlita dramatické chvíle srpnové noci.

Z počtu pluku byla vytvořena na pokyn ZS/GŠ speciální jednotka připravená k akci, snad na osvobození unesených představitelů státu, případně dalším akcím. Této akci se dostalo velké publicity. Stala se také jednou ze záminek likvidace pluku a jeho vedoucích funkcionářů. Po pravdě řečeno neměla tato akce žádný praktický význam a nebyla ani uskutečnitelná. Nevědělo se, kde představitelé státu jsou, nebyla možná letecká přeprava a lze také předpokládat, že sovětské jednotky měly přesné zprávy o přípravě a možné činnosti vyčleněné jednotky.

Při generálním štábu ČSLA byla zřízena vyšetřovací komise, která zhodnotila činnost 7. výsadkového pluku zvláštního určení v Holešově v letech 1968 a 1969 následovně:

„U pluku se projeví v průběhu roku 1968/1969 značné oportunistické tendence, které vedly k netřídnímu a nacionalistickému posuzování situace a k antisovětismu. Tyto názory se plně projeví po 21. srpnu 1968, ale i později v přístupu k plnění usnesení listopadového a květnového pléna ÚV KSČ. V rozporu s rozkazem ministra národní obrany z 21. srpna byla použita radiostanice, vytvořena pohotovostní jednotka, organizován průzkum sovětských jednotek.“

„U pluku se podařilo před 21. srpnem vytvořit psychózu antisovětismu a nacionalismu, která se plně projevila při vstupu spojeneckých vojsk.“

Velitel pluku Vladimír Košan a náčelník štábu Jiří Dufek byli zhodnoceni jako „nositelé nacionalismu a antisovětismu a aktivně se zúčastnili vyvedení části útvaru do lesů, což vytvářelo podmínky k otevřenému střetu se sovětskou vojenskou jednotkou“.

Takto zhodnotila komise ministerstva národní obrany činnost pluku a jeho představitelů.

Tímto bylo o osudu 7. výsadkového pluku rozhodnuto.

Význam a poslání pluku v roce 1968 vidím v tom, že ovlivnil myšlení tehdy mladých velitelů a vojáků, kteří je zúročili v dalších letech. V tom, že byly ukázány jiné ideje a hodnoty nežli ty, ke kterým měli přístup a byly jim hlášány do Pražského jara. A tyto nové myšlenky jim byly sdělovány veliteli, ke kterým - jak se ukázalo i po desítkách let - měli plnou důvěru a dodnes si jich považují. Ani po okupaci jsme nesklonili hlavy. Bylo to naše vystoupení za lepší společnost, boj za lidský život, za svobodu názorů. I když někdy postavený na utopistických základech. Je škoda, že dnešní politická reprezentace i masové sdělovací prostředky a pod jejich vlivem i společnost rok 1968 nedoceňuje, spíše jej odmítá a hodnotí jako věc komunistů. To ale není pravdivý obraz. Rok 1968 byl záležitostí celé společnosti. Nešlo jen

o změny v KSČ, ale šlo o zásadní společenské a politické změny poměrů v celé společnosti, o kroky k demokracii. My osmašedesátníci si nezasloužíme, abychom byli hozeni do jednoho pytle s kariéristy, porušovateli zákonů a zločinci z 50. let a s normalizátory. Proti těm jsme v roce 1968 s novými ideály šli. Dali jsme do bitvy za lepší život svůj klid, svoje postavení, svoji budoucnost, jistoty svoje i našich rodin. Bohužel bitvu jsme tehdy prohráli.

Likvidace 7. výsadkového pluku.

Bylo zřejmé, že s takovýmto hodnocením pluku a jeho velení není možné očekávat již v zahájení normalizace nic dobrého.

V roce 1969 byl pluk rozpuštěn pod záminkou reorganizace a redislokace a jeho podstatná část byla přesunuta do Prostějova. Vojenský útvar 7374 byl po dvanácti letech existence zrušen. Vojáci ze štábu pluku byli rozmístěni k různým útvarům. Několik důstojníků bylo vyhodnoceno pro své politické postoje jako nevyhovující pro službu v armádě a byli propuštěni. Propuštěn z armády byl i pplk. Jiří Hradil a Miroslav Šedina z oddělení zpravodajské správy. Vladimír Košan a Jiří Dufek byli jako zvláště nebezpeční zařazeni do seznamu akce Norbert, což znamenalo přípravu jejich možné internace do připravovaných táborů.

K propuštění Miroslava Šediny došlo poté, co kategoricky odmítl napsat účelový kádrový podsudek na Vladimíra Košana a Jiřího Dufka, který by byl základem pro jejich propuštění.

Štáb pluku byl v podstatě „rozmetán“ po různých útvech v celé republice.

V tomto období byla reorganizována i 22. výsadková brigáda. Ta již před tím neměla žádné efektivní bojové použití. Neměla vhodnou výzbroj a také možnosti leteckého vysazení.

Reorganizace 7. výsadkového pluku na 22. výsadkový pluk, jehož základem se staly jednotky zvláštního určení 7. výsadkového pluku byla východiskem.

Tak vznikla situace, že 22. výsadkový pluk byl vytvořen ze štábu 22. výsadkové brigády a perfektně vycvičených jednotek zvláštního určení 7. výsadkového pluku. Současně do stavu 22. výsadkového pluku byly včleněny armádní rotý zvláštního určení, rovněž vycvičené u 7. výsadkového pluku.

Vytvořený útvar dostal krycí název VU 8280 Prostějov. Jednotky zvláštního určení byly přemístěny do Prostějova do naprosto nepřipravených ubytovacích i výcvikových podmínek, nevyhovujících i z hlediska základních hygienických potřeb. Jednotka byla ubytována ve stanech a byla infikována dizentériou.

Základem nově vytvořeného útvaru byli vojáci vycvičení u 7. výsadkového pluku. Celkem šlo o sedm plně bojeschopných rot zvláštního určení a spojovací uzel dokonale vycvičený a vybavený moderní radiovou technikou. Velitelé 22. výsadkového pluku a armádních rot byli prověřeni důstojníci od 22. výsadkové brigády, respektive 22. výsadkového pluku neznající problematiku jednotek zvláštního určení. Byli ale důvěryhodní a prověřeni, bez „kainova“ znamení. Mnozí z nich se jen

u pluku „ohřáli“, aby byli povoláni po absolvování sovětských vysokých škol i do vysokých funkcí v „očišťené“ armádě.

Jaké tedy bylo pozadí těchto tzv. reorganizačních a redислоkačních změn za podpory a na žádosti územních orgánů KSČ si lze jen domýšlet. Velení holešovského pluku jednalo se sověty jako s okupanty, zatím co jiní diplomaticky. V podstatě byl holešovský pluk považován za zrádce socialismu. Průzkum provedla i sovětská vojenská delegace v červenci 1968 v kasárnách a nebyla náhodná návštěva partyzánského velitele, v té době prokurátora jedné ze sovětských republik mjr. Murzina. Ti hodnotili pluk podle oficiálních sovětských měřítek. A holešovští konzervativci si na likvidaci pluku přisadili. Byl jim od počátku trnem v oku jako jednotka, která z ideologických důvodů do armády nepatří, cvičí se ve stylu západních armád.

Ač byl 7. výsadkový pluk zlikvidován, jeho zkušenosti se plně se využívaly. Specializovaný hloubkový průzkum byl organizován a jednotky hloubkového průzkumu byly cvičeny až do devadesátých let minulého století podle zásad vytvořených u 7. výsadkového pluku a poznatky a zkušenosti jsou využívány dodnes.

Orientace na speciální jednotky pro hloubkový průzkum - to byla životnost výsadkového vojska.

Trvalo 40 let nežli bylo napsáno:

„Bohužel historie výsadkového vojska má i svoje stinná místa. Mám na mysli smutný konec 7. výsadkového pluku z Holešova, jehož příslušníci doplatili na své vlastenecké postoje po 21. srpnu 1968 a za svou již dříve odvedenou práci se nedočkali vděku.“

(Generálporučík Ing. Ondřej Páleník),

a také vysloveno senátorem Parlamentu České republiky a starostou města Holešova panem Janalíkem:

„Dovoluji si Vám vyslovit slova uznání, která se Vám za Vaše postoje v roce 1968 v minulosti nedostalo, jak byste si to zasloužili.“

Závěr.

Období po roce 1989 je jiná kapitola vývoje zvláštních, speciálních jednotek a jejich použití.

S údivem pročítám vydávané publikace o jednotkách hloubkového průzkumu a speciálních jednotkách vůbec.

Historie je podávána tak, že jednotky hloubkového průzkumu byly součástí 22. výsadkové brigády a plodem její činnosti. To je velice zkreslené a nepravdivé. O 7. výsadkovém pluku se mlčí anebo píší neúplné informace. To „Kainovo“ znamení funguje dosud.

Jednotky hloubkového průzkumu od svého založení v roce 1957 se svými úkoly a přípravou na ně zcela lišily od běžného výsadkového vojska.

Jednotky 22. výsadkové brigády měly za úkol po hromadném výsadku bojovat v malé hloubce nepřátelských postavení, udržet území, předmostí do příchodu hlavních sil, zúčastnit se obkličovacích manévrů apod. a umožnit tak rychlý postup hlavních sil. Jednotky bojovaly v organickém svazku za podpory vlastních lehkých děl a jiných zbraní a k přesunu měly používat lehká snadno „vysaditelná“ vozidla. Předpokladem úspěchu byla letecká převaha a v průběhu boje letecká podpora.

Zcela jiná situace je v použití jednotek hloubkového průzkumu.

Jednotky hloubkového průzkumu získávaly zprávy a prováděly diverzní akce v hlubokém týlu protivníka, jejich činnost závisela na iniciativě, spolehlivosti a schopnosti velitele skupiny. Skupina se nemohla v podstatě spoléhat na žádnou pomoc od řídicích orgánů, snad jen na shoz munice, náhradních radiostanic, léků, potravin apod. Vojáci byli proto cvičeni k samostatnému jednání a k tomu byli také vybaveni zbraněmi a ostatním materiálem.

Jednotky hloubkového průzkumu byly vždy přímo podřízeny orgánům zpravodajským.

Z toho důvodu není správné historicky hodnotit jednotky hloubkového průzkumu a 7. výsadkový pluk a slučovat je jako součást výsadkového vojska, nýbrž je hodnotit jako samostatnou kapitolu historie Čs. armády.

Od samého počátku šly jednotky hloubkového průzkumu samostatnou cestou. Společného měly s výsadkovou brigádou jen slovo „výsadkový“. Ty to byly a jsou, které navázaly na výsadky z 2. světové války vysílané na území Československé republiky.

Na zásady a principy hloubkového průzkumu vytvořené u 7. výsadkového pluku navazuje dnešní 601. skupina speciálních sil řízená přímo MO, která je „cvičena k provádění speciálního průzkumu, úderných akcí, k poskytování vojenské pomoci a v neposlední řadě i k řešení úkolů zvláštní důležitosti“. To velice připomíná úkoly hloubkového průzkumu před více než 50 léty. Samozřejmě s jinými cíli a jinou technikou posunutou 50 let dopředu.

Prameny:

Červené barety, Jiří Šolc

Parašutisté, F. O. Miksche

Dum spiro spero, Eduard Stehlík a kol.

Ve vzduchu, na zemi i ve vodě, PhDr. Jiří Bílek, CSc.

Výsadkáři, 60 let v čele armády, Dana Minkewitzová

Osmašedesátý, František Sovadina

Tváří v tvář okupaci, Milan Macák

Archiv autora článku

Kronika VU 7374

DO TÝLU NEPŘÍTELE.

*Ing. Alois Klindera, CSc. a plk. Ing. Marko Solmoši,
upravili autoři publikace.*

Tento článek se dále zabývá jen určitou oblastí vojskového průzkumu, který provádějí zvláštní jednotky v hloubce sestavy nepřítel. Jejich zvláštnost tkví v tom, že na rozdíl od jednotek bojové sestavy operují v průběhu bojového nasazení zcela samostatně, bez jakéhokoliv zázemí, zajištění či podpory a jsou odkázány po celou dobu operace pouze samy na sebe.

Zvláštní jednotky byly určeny k získávání zpráv a k napadání a ničení vybraných cílů, ale také k tomu, aby v týlu protivníka, a pokud to bylo na jeho území, tedy i mezi obyvatelstvem prováděly diverzní, rušivé akce, jejichž důsledkem bylo psychologické působení, zasévání strachu, nejistoty a vědomí hrozícího stálého a neurčitého nebezpečí i v týlu válečné strany protivníka.

Bojový účinek těchto jednotek není určován jejich velikostí, palebnou silou nebo jiným faktorem obecné bojové účinnosti. Všestranně vycvičené jednotky se překvapivě objevují na nečekaných místech, když na místo určení jsou přepravovány zpravidla jako letecký nebo námořní výsadek. Bojují vynalézavým způsobem a vyznačují se schopností utajeně přežívat v nejsložitějších podmínkách. V jednotkách se spojovalo znamenité bojové umění jednotlivce založené na výborné fyzické kondici, řemeslné zručnosti, určité intelektuální vyspělosti a mnohostranné bojové dovednosti. Mimořádně ceněnou vlastností byla vynalézavost a schopnost improvizace. Proto se jednotky tvořily záměrně z lidí různých profesí i občanských.

Záměr vytvořit jednotku podobného charakteru v československé armádě vznikl ve velení ZS GŠ v roce 1956. Představa, jak a k čemu by měla tato jednotka být cvičena, nebyla od počátku zcela definována. Bylo však jasné, že jde o mimořádně složitý a náročný úkol, který bude postupně rozvíjen podle postupně dosahovaných výsledků. V roce 1956 a 1957 byly vypracovány programy bojové přípravy a postupně vytvářeny personální a další předpoklady.

Úkoly výcvikového programu byly zaměřeny zejména na taktickou bojovou dovednost: maskování, utajené a dlouhé přesuny, střeleckou přípravu včetně střelby bez přípravy, přežívání v obtížných podmínkách, boj zblízka a další.

V roce 1957 byla vytvořena rota zvláštního určení, při čemž bylo rozhodnuto umístit ji v Sabinově. Významným předpokladem vytvoření rot zvláštního určení byl postoj velitele výsadekové brigády, podplukovníka Mansfelda, který umožnil, aby důstojníci, praporčíci i vojáci základní služby a nastupující branci byli vybíráni z počtu výsadekové brigády. Ti byli v Sabinově přezkoušeni a mohli se rozhodnout, zda u roty zůstanou nebo se vrátí ke službě u brigádních jednotek. To, že účast vojáků v této jednotce byla prakticky dobrovolná, v budoucnosti významně ovlivnilo

výcvikové výsledky. Rota byla umístěna v bezvadně udržovaných kasárnách bez nejmenších prostorových omezení. Také důstojníci pocházeli od výsadkové brigády s výjimkou velitele – nadporučíka Aloise Klindery, kterého designovala ZS GŠ.

Včlenění roty zvláštního určení do svazku výsadkové brigády, které se uskutečnilo měsíc po zahájení výcviku, bylo jediným a nezbytným východiskem k tomu, aby se jednotka mohla rozvíjet. Velení výsadkové brigády, které projevilo nevšední pochopení, mělo – na rozdíl od Zpravodajské správy GŠ - v rukou prostředky, jimiž mohlo všestranně výcviku roty napomoci. V budoucnu se to také mnohokrát osvědčilo. Výcviku se dařilo především díky tomu, že velitelé vynalézavě přizpůsobovali výcvik cílům programů, využívali k tomu dobré místní podmínky a dařilo se překonávat i chybějící technické předpoklady. Zcela např. chyběly podmínky pro nácvič střílby na pohyblivé cíle a střelbu bez přípravy. Jednotka byla vycvičena nadprůměrně dobře a v krátké době. Na konci výcvikového roku 1957/58 byla jednotka přemístěna do kasáren V Prešově. V dalším výcvikovém roce se již připravovala reorganizace roty na prapor zvláštního určení. Npor. Alois Valenta odešel do poddůstojnické školy a zasloužil se o přípravu budoucích velitelů družstev. K jednotce nastoupili důstojníci por. Rudolf Šnirc a por. Václav Tomalík. V srpnu 1958 byl pověřen npor. Jaroslav Janků transformací roty na prapor zvláštního určení. Prapor byl dislokován v Dělostřeleckých kasárnách a jeho velitelem byl jmenován mjr. Miroslav Šedina. Jemu se v krátké době podařilo stmelit důstojnický sbor praporu ve fungující a účinný nástroj velení. Personálně byl dobře vybaven. Prapor měl tři průzkumné roty, kterým veleli kpt. Alois Valenta, npor. František Koller a kpt. Jaroslav Janků. Spojovací rotě velel kpt. Ladislav Sadílek. Jako velitelé čet byli jmenováni por. Jaroslav Linka, por. Václav Tomalík, por. Rudolf Švirec, por. Jozef Bodnarík, por. Ján Repaský a por. Jaroslav Bílek. Prapor se v roce 1960 přemístil do Holešova. Po přemístění do Holešova průzkumné roty se rozšířily o jednu čet (do této doby byly průzkumné roty pouze o dvou četách). Jako velitelé třetích čet byli jmenováni por. Jozef Hanák a por. Bohumil Gažda.

V roce 1961 došlo k další významné změně, protože prapor byl přeorganizován na samostatný 7. výsadkový pluk zvláštního určení a byl tak vyňat ze svazku výsadkové brigády.

Pluk podřízený Zpravodajské správě GŠ měl dva průzkumné prapory a dvě spojovací roty. Praporům veleli mjr. Jiří Dufek a mjr. Miroslav Prchlik. V tomto organizačním tvaru pluk prováděl výcvik svých jednotek až do roku 1963. Do té doby se předpokládalo, že bojové nasazení pluku v sestavě průzkumných skupin bude řízeno výhradně Zpravodajskou správou GŠ k působení v hloubce strategické obrany nepřítele. Změna organizace odpovídala tehdejší představě zvýšení samostatnosti vyšších bojových svazů a jejich průzkumnému zabezpečení dílem přímo přidělených jednotek. Praporeční organizace pluku byla změněna na rotní. Bojové jednotky byly připravovány ve výcvikové skupině, jíž velel mjr. Jiří Jaroš a kde dále působili mjr. Miro-

slav Prchlík, mjr. Alois Valenta, mjr. Metoděj Mlčák, mjr. Augustin Šoka a mjr. Jan Vida. Velitelem spojovacího uzlu byl kpt. Ladislav Sadílek. Jednotky týlového zabezpečení se významně nezměnily.

Ze sestavy pluku byly v květnu 1965 vyčleněny armádní roty, 1. vprzu (1.A) do posádky Luštěnice, s velitelem kpt. Antonínem Stachovským a 4. vprzu (4.A) s velitelem mjr. Janem Remzou, do posádky Chrudim.

Po celou dobu dosahoval pluk zcela mimořádných výcvikových úspěchů. Soutěživý duch neustále motivoval dosahování lepších a lepších výsledků. Názor, že v té době patřil pluk včetně vyčleněných jednotek k nejlépe a nejvšestranněji vycvičeným jednotkám nejen v Československé armádě, není nikterak nadsazený. Výčet vojáků a jednotek oceněných čestnými a armádními vyznamenáními přesahuje rámec tohoto skromného článku. Nazíráno s odstupem času je možno říci, že pluk byl spolehlivě fungujícím organismem, který bezpečně zvládal přidělené úkoly a valnou většinou dosahoval lepší výsledky, než které se optimisticky předpokládaly. Příslušníci pluku, jak důstojníci tak vojáci, excelovali při mnoha sportovních podnicích a sbírali trofeje v branných i sportovních soutěžích pořádaných v armádě, ale i mimo ni a dokonce i na světových kolbištích.

V roce 1967 převzal velení pluku pplk. Vladimír Košan, který vystřídal po osmi úspěšných letech pplk. Miroslava Šedinu, který odešel na Zpravodajskou správu Generálního štábu.

Brzy se však slavná éra 7. výsadkového pluku nachyluje. V druhé polovině roku 1968 se dramaticky vyhroutil politický vývoj. Vyvrcholil bezprecedentním porušením suverenity našeho státu vstupem kdysi bratrských armád Varšavské smlouvy a faktickým obsazením země.

Příslušníci 7. výsadkového pluku vedeni svými veliteli odmítli jakékoliv „bratrství“ a „družbu“. Zachovali se k sovětským jednotkám jako k hostu, který přichází na návštěvu se zbraní. Konsolidace se záhy nevyhnula ani jim. Pluk ještě vykonal cvičení na Slovensku. To bylo jeho poslední vystoupení. Vnější potenciální protivník, jemuž se učili léta čelit, je náhle zapomenut. Svrchovaně důležitým se stává cíl likvidovat všechny, kteří okupaci odmítli vnímat jako bratrskou pomoc.

Nejprve byli nuceni odejít nejvyšší důstojníci. Bez odkladu byl pluk zbaven své bojové zástavy a stihla ho nejhlubší pokora, která ho mohla potkat. Pak byl pluk redislokován a reorganizován. Přestěhoval se do Prostějova.

V letech 1970 až do dnešních dnů byl útvar různým způsobem reorganizován, přejmenováván a podřizován různým stupňům velení. Možno říct, že se ve své podstatě vrátil k roku 1964 – 1965 (7. výsadkový pluk zvláštního určení v Holešově) s nesrovnatelně lepším materiálně technickým vybavením a také s jinými specifickými úkoly vyplývajícími z technických možností 21. století a hlavně ze součástí jednotek NATO.

V současnosti je to 601. skupina speciálních sil generála Moravce, která je prostřednictvím ředitele Vojenského zpravodajství a Ředitelství řízení speciálních sil přímo podřízena ministru obrany České republiky.

To, co zasel velitel 7. výsadkového pluku zvláštního určení pplk. Miroslav ŠEDINA a jeho spolupracovníci v Holešově a co se zrodilo na oddělení ZS/GŠ, našlo své plody i v dalších letech existence dnešními slovy řečeno v jednotkách speciálního průzkumu.

Historie jednotek zvláštního určení by nebyla úplná, kdyby s náležitým důrazem nezmínila příslušníky praporčického sboru a jejich zásluhy o dobré výcvikové výsledky. Z jejich práce a zkušeností těžili důstojníci i vojáci základní služby a všichni oceňují jejich přátelský a dělný postoj.

Tisíce vojáků základní služby, kteří prošli výcvikem u těchto jednotek (do zrušení vojenské základní služby) zvláštního určení, přispěli svým dílem k jejich skvělé pověsti. Do občanského života si za to odnášeli cenné návyky a dovednosti, které jim byly ku prospěchu. Mnoho vojáků z povolání sloužilo u jednotek zvláštního určení a považovalo vojenskou službu za smysl svého života.

Všichni vojáci se zapsali do historie těchto jednotek nezapomenutelným způsobem.

Je velkou chybou, že ani do dnešních dnů není doceněna úloha 7. výsadkového pluku v historii speciálních jednotek a zásluhy o jejich rozvoj jsou přisuzovány úplně jiným.

ŽIVOTNÍ OSUDY VOJÁKŮ JEDNOTEK ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ:

(Životopisy byly postupně zveřejňovány v regionálních novinách HOLEŠOVSKO a do publikace byly převzaty po malých úpravách.)

Plukovník v. v. Ing. Miroslav Šedina, velitel 7. výsadečného pluku zvláštního určení.

Narodil se 31. prosince 1930 v Mirošovicích okres Kutná Hora. Jeho tatínek byl tesářem a maminka sloužící v hájovně u nadlesních.

Jeho tatínek později pracoval jako zaměstnanec ČSD. Ve třicátých letech za pomoci přátel postavil v Opatovicích II domek. Na to si dodnes pamatuje. V Opatovicích II se narodila jeho sestra Marie a bratr Rostislav.

V letech 1936-1941 vychodil obecnou školu v Malejovicích pak, měšťanku v Uhlířských Janovicích a v roce 1945 po skončení války a po úspěšném složení zkoušky byl přijat na reálné gymnázium v Kolíně. Zde chodil do roku 1948. Největší potíže, jak přiznával, měl se studiem latiny a francouzštiny, ale zvládal to.

V témže roce mu vesnická organizace nabídla vstup do KSČ. Nabídku přijal.

Po prázdninách opustil reálné gymnázium a na základě náboru do Školy důstojnického dorostu nastoupil na podzim 1948 do této školy v kasárnách v Pardubicích. Posláním těchto škol bylo připravit mladé chlapce pro další studium na vojenských školách.

Zde se však nejen seznámil s vojenskou službou, ale také se šikanou v té nejhorší podobě. (Nesmyslné a opakované několik hodin trvající nástupy na nádvoří, rozhazování pečlivě uložených věcí a upravených lůžek na jednu hromadu apod.). To vše v něm vypěstovalo prudký odpor ke všem takovýmto a podobným projevům šikany a v budoucnu nekompromisně proti ní zakročoval.

Po úspěšném zakončení školy nastoupil do Vojenské akademie v Hranicích a rok poté do Lipníka nad Bečvou. Zde byl vyřazen jako poručík a zůstal ve škole jako učitel střelecké přípravy a po roce v rámci reorganizace vojenské školy byl přemístěn do Ružomberoka.

V roce 1953 byl vybrán ke studiu na Vojenské akademii M. V. Frunzeho v Moskvě a povýšen do hodnosti nadporučíka. V tomž roce se oženil.

Studium v Moskvě trvalo tři roky. Nejprve se konal krátký kurs ruštiny a poté odborné přednášky z vojenské přípravy na úrovni divize - sbor. Dále výuka spočívala v řešení různých vojenských situací na mapách, přijímání rozhodnutí, vydávání rozkazů a pokynů pro různé druhy vojsk jako pěchota, tankové vojsko, dělostřelectvo ženijní části apod. V posledním roce se vyučování přesunulo do letního tábora u Lvova.

Během studia poznal významné památky v Moskvě a bojiště 2. světové války v okolí Moskvy, např. bojiště u městečka Naro Fominsk, kde byl v roce 1941 zastaven útok nacistické armády asi 20 km od Moskvy.

Po ukončení studia se z Moskvy vrátil vlakem právě v době, kdy začalo obsazování Maďarska Sovětskou armádou k potlačení povstání v roce 1956. Ve stanici Čop se vykládaly tanky, které odtud mířily do Maďarska.

Poučné a varovné.

Po návratu z Moskvy a krátké dovolené byl povýšen do hodnosti kapitána a ustanoven náčelníkem štábu motostřeleckého pluku v Chebu.

Mezi jeho povinnosti náčelníka štábu pluku byl i zvláštní úkol - řízení utajovaných zemních obranných prací na státní hranici a úzká spolupráce s Pohraniční stráží v tomto prostoru.

V Chebu dostala rodina byt a zde se narodil syn Miroslav.

V roce 1959 byl získán pro přechod k průzkumně výsadkovým jednotkám a byl ustanoven velitelem průzkumného praporu v Prešově, který byl ve svazku výsadkové brigády, ale odborně řízen Zpravodajskou správou generálního štábu. Zde také absolvoval výsadkový kurz a provedl první seskoky z balonu a letadla. Rok na to byla výsadková brigáda přemístěna na Moravu s hlavní částí do Prostějova a průzkumný prapor a jeden další do Holešova. Byl povýšen na majora a s rodinou se opět stěhoval z Prešova do Holešova. V Holešově se narodila dcera Hana. V roce 1961 se Holešov stal domovem pouze výsadkových průzkumných jednotek, vznikl 7. výsadkový pluk zvláštního určení, jehož se stal velitelem. Posláním pluku byl výcvik výsadkových průzkumných skupin s cílem zajišťovat průzkum vojsk případného protivníka, zejména přesuny vojsk z vnitrozemí na frontu a zjišťovat rakety - nosiče jaderných zbraní a to až do hloubky 800 km. Skupiny byly cvičeny i na ničení raket v palebných postaveních. Plukovní cvičení proto odrážela tyto cíle.

V roce 1966 byl povýšen do hodnosti podplukovníka, předal velení pluku podplukovníku Košanovi a nastoupil na Zpravodajskou správu Generálního štábu do Prahy.

Pluk pod jeho velením dosáhl mimořádných výsledků.

Po vstupu vojsk byl pro svoje politické názory a nesouhlas s okupací vyloučen z KSČ. K vyloučení nemalou měrou přispělo i to, že odmítl napsal odsuzující hodnocení na velitele pluku Vladimíra Košana a náčelníka štábu Jiřího Dufka, které mělo vést k jejich zproštění z funkcí u pluku.

Byl přemístěn k spojovacímu pluku do Litoměřic. To však bylo jen překladištěm pro postupné propouštění nežádoucích důstojníků z armády do zálohy v předem stanovených termínech. Z Litoměřic byl také skutečně v roce 1971 propuštěn z armády.

Nastala další etapa jeho života. V té době již celá rodina bydlela v Lysé nad Labem. Po propuštění z armády nastoupil u firmy Kancelářské stroje a jako člověk

velice schopný a nadaný, vynikající organizátor, se v krátké době zapracoval a získal místo vedoucího programátora. Naučil se poměrně rychle programovat v jazycích Assembler a Cobol. Stal se jedním z vedoucích v odboru systémového inženýrství. Spoluvytvářel a zaváděl automatizované systémy řízení podniku (ASŘP). Od tohoto podniku dostal podnikový byt v Praze Řepy.

Po odchodu do důchodu pracoval jako řidič autobusu u Dopravního podniku hl. m. Prahy a to dva roky a stejnou dobu jako vedoucí skladník ve Velkoobchodu s potravinářským zbožím.

Manželka mu zemřela ve věku 54 let.

Miroslav Šedina zemřel náhle 7. srpna 2010. Odešel vynikající člověk. Je stále pro nás velkým pojmem. Byl a zůstává pro nás naším velitelem. Byl čestný, spravedlivý a skromný.

S velkým obdivem vzpomínáme a ctíme jeho památku.

pplk. Miroslav Šedina, mjr. Jiří Dufek, pplk. Vladimír Košan

Vladimíra Košan, druhý a poslední velitel 7. výsadkového pluku.

V dubnu 2010 bylo plukovníkovi Vladimíru Košanovi 83 roků.

Narodil se v městečku Nepomuk u Plzně. Do školy však začal chodit v Plzni, kam se rodina přestěhovala po otcově služebním přeložení. Středoškolské studium na Vyšší hospodářské škole bylo za 2. světové války přerušeno a jako student prošel pracovním nasazením. V květnu 1945 se zúčastnil pražského povstání s puškou v ruce jako bojovník u pražské hlavní pošty. V roce 1946 ukončil přerušené studium hospodářské školy a po té se přihlásil a byl přijat na Vojenskou akademii v Hraničích. Tak začala jeho vojenská kariéra. Prošel různými velitelskými funkcemi. Před důležitým životním mezníkem, kterým bylo přeškolení na výsadkáře, velel průzkumnému praporu Olomoucké divize v Přáslavicích. Tato nová vojenská odbornost a také jeho velitelské kvality a zkušenosti byly důvodem k převelení do Holešova v roce 1961, kde byl ustanoven zástupcem velitele 7. výsadkového pluku, který byl v tomto roce zakládán. Pluk byl vytvářen z různorodých jednotek a jejich stmelení v jeden řád vyžadovalo mnoho úsilí a nebylo jednoduché. Bylo nutno vymýšlet nové výcvikové postupy, předměty a metody. S tímto nelehkým úkolem se vypořádával se zdarem. Historie vzniku a vývoje 7. výsadkového pluku zvláštního určení si vyžaduje zvláštní pozornosti. Nebylo tajemstvím, že po celou dobu existence patřil holešovský výsadkový pluk k nejlepším vojenským útvarům podobného charakteru v rámci Varšavské smlouvy. Na tom se významnou měrou podílel i Vladimír Košan. Proto byl také v roce 1967 jmenován velitelem pluku.

Velkou odvahu a zodpovědnost projevil při okupaci v srpnu 1968.

Na něm jako veliteli pluku ležela hlavní tíha a odpovědnost za vše, co se u pluku udávalo. On byl velitel, on s konečnou platností rozhodoval a on za tato rozhodnutí a celou činnost pluku nesl odpovědnost. Sám k tomu řekl: *„Bylo po 1.00 hodině 21. srpna, když mě probudil telefon ze Zpravodajské správy generálního štábu. Oznámili mi, že jsme obsazováni našimi spojenci. Současně sdělili, že zatím nemáme vyvádět útvar z kasáren. Neprodleně jsem vydal rozkaz k výjezdu motospojek s tím, aby informovaly vojáky z povolání aby se ihned dostavili do kasáren. U pluku jsem vyhlásil bojový poplach bez výjezdu z kasáren.“*

V tu chvíli se v celé republice dala do pohybu obrovská lavina událostí o jejichž síle neměl nikdo nejmenší představu.

V roce 1969 byl výsadkový pluk zrušen. Údajně pro reorganizaci armády.

Ve skutečnosti však pro svoje postoje k celému obrodnému procesu v roce 1968.

V publikaci „Tvář v tvář okupaci“ vydané v roce 2008 Ministerstvem obrany je napsáno:

„U pluku se v průběhu roku 1968/69 projevil značně oportunistické tendence, které vedly k netřídnímu a nacionalistickému posuzování situace a antisovětiismu.

Tyto názory se plně projevíly po 21. srpnu 1968, ale i později, v přístupu k plnění usnesení listopadového, dubnového a květnového pléna ÚV KSČ. V rozporu a s rozkazem ministra národní obrany z 21. srpna 1968 byla použita radiostanice, vytvořena pohotovostní jednotka, organizován průzkum sovětských vojsk.“

To byly hlavní a jediné důvody likvidace pluku.

Velení pluku bylo rozprášeno. Vladimír Košan měl být za porušení rozkazů a přísahy soudně trestán. Od toho však bylo později upuštěno.

V roce 1969 byl převelen do Plzně na funkci náčelníka průzkumu divize. Tímto však odvěta nekončila. V roce 1971 byl propuštěn z armády. Nenašel v Plzni pro kádrovou nezpůsobilost odpovídající zaměstnání. Nakonec nastoupil na místo traktoristy v pohraničním městečku Toužim v místní traktorové stanici. Postupem času pracoval na úseku zásobování a později jako vychovatel učňovského dorostu. Když se v osmdesátých letech politická situace poněkud uvolnila byl jmenován zástupcem ředitele tamního podnikového zemědělského učiliště.

Politická perzekuce postihla celou rodinu. Manželka, která úspěšně řídila kulturní činnost v okrese Kroměříž a nastoupila na místo inspektorky kultury v Plzni - Slovanech, byla na základě kádrového posudku ONV Kroměříž náhle odvolána a velice obtížně hledala zaměstnání. Syn na „doporučení“ přerušil studia na Vojenské letecké škole v Prešově, dcera nebyla přijata na Vysokou školu.

Ne však vše probíhalo jak by se na první pohled zdálo.

Kolem roku 1970 byla Komunistickou stranou a její prodlouženou rukou - Státní bezpečností - za dohledu nejvyšších představitelů, tj. prezidenta, předsedy vlády a dalších, rozvinuta druhá nejmasovější poválečná akce politické odvěty. Byly vypracovány obsáhlé seznamy nepohodlných lidí a začala přísně utajovaná likvidační akce nazvaná NORBERT. Stalo se tak na základě Usnesení předsednictva ÚVKSC za dne 8. ledna 1971 bod 16: „Směrnice ÚVKSC k založení a vedení jednotné centrální evidence představitelů oponentů a nositelů pravicového oportunismu, organizátorů protistranických a protisovětských kampaní a akcí.“

Bylo určeno celkové rozložení počtu osob v seznamech. Z uvedených 6 335 jmen připadalo např. 1 086 jmen na centrální orgány, 706 jmen tvořili příslušníci armády, bezpečnosti a justice apod. Počty byly rozloženy do jednotlivých krajů republiky. Ačkoliv Gustáv Husák tehdy prohlásil, že k žádným represím nedojde, byla na nátlak sovětského vedení celá akce schválena. Podle dostupných pramenů bylo ověřeno, že např. ve Švarci u Žďáru nad Sázavou bylo s pracemi na budování internačního tábora zahájeno a zbytky drátěného oplocení jsou tam dodnes. Počty osob byly neustále upravovány a vedení složek doznávalo změn.

A tak najdeme mezi potenciálně internovanými osobami z oblasti armády pod číslem 39 - pplk. Jiří Dufek a pod číslem 121 - pplk. Vladimír Košan.

O spuštění akce se uvažovalo i v listopadu 1989.

Plukovník Vladimír Košan vždy vzpomínal a říkal, že všechna místa, kde sloužil, byla zajímavá, ale nejraději přes všechny peripetie měl on i celá rodina právě Holešov.

Vladimír Košan po dlouhé nemoci zemřel 11. července 2010.

Odešel dobrý, spravedlivý člověk. Zanechal po sobě dílo, za které jsme mu vděční. Vzpomínáme.

Ing. Jiří Dufek, náčelníka štábu 7. výsadkového pluku, životní vzpomínky

Narodil jsem se na Jiřího v roce 1932. Tatínek, stejně jako dědeček, byli v té době tesaři.

Jeňže řemeslo nemělo zlaté dno a tak tatínek našel zaměstnání u ČSD. Bydleli jsme ve Střelicích u Brna.

Když mi bylo 6 let, nastal první zlomový obrat v rodině, tatínek byl přeložen do Jasiny. Na Podkarpatské Rusi. Říkalo se, že republika je od Aše až po Jasinu.

Bohužel přišel 14. březen 1939 a území bylo zabráno Maďarskem a my byli vyhnáni. Stěhovali jsme se nejprve zpět do Střelic, pak do Třebíče a potom zpět do Střelic. Dokončil jsem obecnou školu a v roce 1942 nastoupil reálné gymnázium v Brně. Budova školy byla zabrána německou armádou a my jsme se střídali s různými jinými školami v jejich budovách, jednou dopoledne a podruhé odpoledne.

Okupace nacisty znamenala zásadní období v mém životě a zásadně ovlivnila moje myšlení. Již v roce 1939 byl zatčen pro ilegální činnost proti nacistům můj strýc a v roce 1942 popraven. Rok na to byl zatčen můj dědeček (67 roků), po několika týdnech sice propuštěn, ale další strýc byl zatčen a odvečen do koncentračního tábora. Ten se s podlomeným zdravím vrátil po osvobození. Další vzdálenější příbuzní byli zatčeni v průběhu let 1941 až 1944 a tak bylo celkem za ilegální činnost 8 členů rodiny pozatýkáno a 6 z nich popraveno.

Společným jejich rysem byla výchova ke spravedlnosti a pomoci všem, kteří jsou utlačováni, protože sami prošli životním strádáním.

Svoje třinácté narozeniny jsem „oslavil“ ve sklepě v době nejtěžších bojů o Brno. Víím, co je to bombardování, zažil jsem to více než 10 dnů, víím, co jsou to mrtví lidé i koně na ulicích.

Vím, co je to válka.

Možná, že si někdo myslí, že jsem byl v té době dítě, ale my jsme stárli rychle.

Po osvobození v květnu 1945 jsem se zúčastňoval všeho života v obci, v Sokole, ve Svazu mládeže, zúčastnil se Všesokolského sletu i pohřbu prezidenta Eduarda Beneše v Praze.

Po maturitě jsem se rozhodl jít do armády a tehdy jsem také vstoupil do Komunistické strany.

Snad krátké zamyšlení. Proč do armády a v té době i do Komunistické strany?

Neměl jsem mnoho na vybranou. V roce 1938 nás v Mnichově zradili spojenci, na které se celý národ spoléhal. A tak jsme se obraceli na Sovětský svaz. Nakonec to byl on, kdo nesl téměř po celou dobu hlavní tíhu války proti nacismu v Evropě. Německé obyvatelstvo utíkalo před postupující Rudou armádou a hledalo záchranu na západě. V době, kdy se Rudá armáda rvla o každý metr území, projížděly armády na západě bez většího odporu. Nacisté viděli hlavní nepřátele v komunistech, sociálních demokratech, sokolích a v inteligenci. Ti také nejvíce byli vězněni a popravení od samého počátku okupace.

Tak jsem to viděl já jako kluk a tak se to také chápalo v rodině, a to nejen v naší.

Po maturitě jsem nastoupil do Vojenského učiliště v Lipníku nad Bečvou, ukončil po dvou letech v hodnosti poručíka, zůstal v učilišti jako velitel školní čety, byl vybrán ke studiu do Vojenské akademie v Praze a vysokou vojenskou školu ukončil v roce 1957 v hodnosti nadporučíka.

Po ukončení studia jsem zahájil svoji vojenskou kariéru u pluku v Hodoníně.

Absolvoval jsem kurzy řízení nové tankové techniky a vyhodnocování leteckých snímků.

Za dva roky jsem převzal samostatný průzkumný prapor kroměřížské divize.

Byla to velmi perná služba. Prapor byl ve velmi špatném stavu a mně se ho za pomoci celého kolektivu podařilo zkonsolidovat. Při prověrkách divize i okruhu jsme vždy uspěli. Byl jsem mimořádně povyšován na kapitána a na majora.

Pak přišel další životní zlom. Psal se rok 1961.

Dostal jsem nabídku na velitele praporu k výsadkovému pluku do Holešova. Neváhal jsem. Seskok z letounu byl můj sen. Již v době studií na gymnáziu jsem chodil na letiště v Brně, tehdy jako sokolský parašutista. A tak po krátkém kurzu a absolvování prvních seskoků jsem se hlásil u velitele pluku Miroslava Šediny, poznal Vladimíra Košana a spoustu přátel, na které velice rád vzpomínám a dodnes se s nimi velice rád a s velkým dojetím setkávám.

Po dvou letech velení praporu jsem byl ustanoven náčelníkem štábu pluku, povýšen do hodnosti podplukovníka a po násilném rozpuštění výsadkového pluku převelen na odkladiště k výsadkové brigádě do Prostějova a v roce 1971 propuštěn jako nevyhovující z armády.

Vzhledem k mým postojům k polednovému vývoji a k okupaci v roce 1968 a k reakci na ně u skalních komunistů v Holešově mi bylo jasné, že v Holešově, ani v tehdy Jihomoravském kraji nemohu z existenčních důvodů zůstat.

Tak jsem hledal zaměstnání v Praze, kde bydlel můj otec a matka mé ženy. Po několika pokusech se mi podařilo nastoupit k Železničnímu stavitelství Praha.

Nesměl jsem však vykonávat oficiálně žádnou vedoucí funkci.

Samozřejmě to vyžadovalo vzdělávat se v nových, do té doby pro mě neznámých oborech jako elektrotechnika, evidence a účtování a v posledních letech i ve výpočetní technice.

Svoje zažila i rodina. Manželku přijali vždy jen na podřadné místo, nemohla uplatnit svoje znalosti jazyků. Syna nechtěli uvolnit z pracovních záloh, aby se s ním mohl přestěhovat, dcera se dostala jen s protekcí na vysokou školu.

U Železničního stavitelství jsem pracoval do roku 1998 a po té se podílel jako společník na založení menší obchodní firmy prosperující dodnes.

Skončil jsem po 56 letech pracovní aktivity a v roce 2007 odešel definitivně do důchodu.

Ministerstvo obrany, stejně jako mnoho jiných, mě v roce 1990 rehabilitovalo a byl jsem povýšen do hodnosti plukovníka. Bylo to symbolické, ale přece jen potěšilo.

U závodu, kde jsem pracoval 27 let nikdo ani nevzdechl.

Několik vzpomínek na rok 1968 následné období.

V roce 1970 jsem byl shledán prověřkovou komisí nepolepšitelným nositelem revizionismu, oportunistu, antisovětismu a snad i dalších několika ...ismů.

Moje svědomí je však čisté. Moje postoje nevznikly náhodou v lednu 1968.

Rozpor mezi ideou a praxí komunismu mi začal být zřejmý v roce 1956 po odhalení stalinské praxe. Utvrzoval mě v tom i kritický postoj mého otce k politice strany v praxi a jeho poznatky ze zahraničních cest.

Vnímám jsem nové, opravované pohledy na historii, stanoviska kulturní fronty.

Zajímal se o kritiky praxe sovětských komunistů západními filosofy.

A když se mohlo o těchto věcech mluvit veřejně, tak jsem veřejně vystupoval.

Velice si vážím Miroslava Šediny, prvního velitele pluku, pro jeho pevný charakter. V kritické době se postavit za mne a za Vladimíra Košana přesto, že si dovedl spočítat jaké důsledky to pro něho bude mít.

V současné době jsem v důchodu. Manželka, se kterou jsem prožil padesát let, zemřela. Syn tragicky zahynul.

Začal jsem ke stáří nový život. Mám spoustu zájmů, snažím se žít, dokud to zdraví dovolí, aktivně a být prospěšný,

Velice rád vzpomínám na Holešov, na město, kde jsem prožil nejlepší roky, na plodný a spokojený život, na svoje přátele i na malou zahrádku u letiště.

Alois Klindera – elitní voják, o něhož lidově-demokratická armáda nestála

Vstupoval do armády s ideály mladého kluka a věřil, že tím „až kamarádským přístupem“ dosáhne víc, než duchaprázdným drilem, vynucovaným řevem, tresty a podobnými praktikami. Můžeme říci, že výsledky to už za několik měsíců potvrdily. Uvědomoval si, že za podřízené vojáky nese odpovědnost a že je musí do civilu vrátit nejméně v takové stavu, v jakém přišli do armády. Alois Klindera se narodil v roce 1934 a po absolvování Obecné školy a Reálného gymnázia se dostal na Vyšší hospodářskou školu (dnešní Obchodní akademie), kterou ukončil maturitou. Poté

nastoupil do Pěchotního vojenského učiliště v Lipníku a po jeho absolvování v roce 1954 byl odvelen k divizní průzkumné rotě do Plzně, kde zastával funkci velitele průzkumné čety. Protože ovládal několik jazyků, byl hned na začátku roku 1955 – v době korejské války - vybrán do Dozorčí komise neutrálních států v Koreji, kde působil jako anglický tlumočník, později jako zástupce náčelníka a nakonec jako náčelník československé delegace v Inspekčních týmech komise. Po návratu sloužil krátkou dobu opět v Plzni, jeho působení zde však nemělo dlouhého trvání, protože doba vyžadovala založení speciálního průzkumného a výsadkového útvaru. Z rozhodnutí Zpravodajské správy GŠ ČSLA byl dán podnět k založení tohoto útvaru v Sabinově. Zpravodajskou správou byl vybrán právě npor. Alois Klindera, který byl znám svými mimořádnými schopnostmi, aby zde na podzim roku 1957 založil 22. průzkumnou výsadkovou rotu zvláštního určení. Alois Klindera byl velitel nejen vzdělaný, ale také fyzicky zdatný se zálibou v lehkootletických disciplínách. Pod jeho velením byl výcvik nesmírně tvrdý, ale zároveň zajímavý – pestrý. I když byl Klindera náročný velitel, přesto byl u vojáků značně oblíben, protože šel při výcviku příkladem a měl pochopení pro potřeby vojáků. Očekával, že v práci, která byla nesnadná, ho podpoří tehdejší Zpravodajská správa. Ukázalo se, že to byla naivní představa, protože příslušné oddělení neprojevovalo zájem a určitě nebylo ochotno připouštět si nějaké problémy. Teprve po delší době se ukázalo, proč vlastně Alois Klindera nevyhovoval. Byl snad jediný československý voják, který viděl americkou armádu zblízka, létal jejich dopravními letadly, mluvil běžně s americkými vojáky, stravoval se v jejich důstojnických jídelnách – prostě žil v jejich prostředí. Jeho nadřazeným se najednou nehodil do karet. Co bylo pro tu dobu nejdůležitější – na prvním místě stál pohled politický, třídní, a ten byl nadřazen všemu ostatnímu. Vojenský pohled – že se nepřítel nedá zahnat Rudým právem – byl nepřijatelný! V roce 1960 přišel již s přetransformovaným útvarem na stupeň prapor do Holešova. V roce 1961 byl prapor rozšířen na 7. výsadkový pluk zvláštního určení, který spadal pod přímé velení Zpravodajské správy GŠ. V roce 1962 byl kpt. Alois Klindera z rozhodnutí Zpravodajské správy z armády propuštěn do zálohy. Ještě téhož roku se přihlásil ke studiu na Vysoké škole ekonomické. Začal pracovat v tehdejší Ústředně mechanizované evidenci a to i díky přimluvě majora Šediny. Po absolvování VŠE byl promován inženýrem. Svou vlastní pílí dohnal v novém oboru i ztrátu, kterou pro něj znamenala služba v armádě. Takto to on sám dlouhá léta pocítoval. V roce 1976 získal diplom kandidáta ekonomických věd. Pracoval v Ústředně mechanizované evidenci v Holešově, později Podniku výpočetní techniky v Brně a nakonec v Praze. Podnik opustil z funkce podnikového ředitele a stal se poradcem předsedy České národní rady pro vědecko-technický rozvoj a výpočetní techniku. Po roce 1989 zastával funkci ředitele rakouské firmy Intec, která byla výhradním dovozcem kancelářského zařízení firmy Matsushita (Panasonic).

V současné době žije v Kolíně a ač důchodce, je neustále aktivní. Při setkáních bývalých příslušníků útvaru na něj jeho vojáci i kolegové pro jeho charakterové vlastnosti i odborné schopnosti neustále rádi vzpomínají. V jejich vzpomínkách zůstává vzorem zásadového velitele, přímého člověka, dobrého kamaráda.

Jaroslav Janků – dobrý střelec a letecký modelář

Tento výborný kamarád, výsadkář, střelec a letecký modelář byl zakládajícím vojákem roty v roce 1957 a celou dobu existence roty, praporu i pluku u těchto jednotek sloužil. U pluku zastával funkci zástupce náčelníka štábu. Jaroslav Janků se narodil 5. května 1933 v Brně. Od roku 1939 začal navštěvovat obecnou školu v Brně Černovicích. Osobně zažil a sledoval první nálet spojeneckých letadel na Brno. Pro malého chlapce to byl velmi silný zážitek, který mu způsobil silnou neurózu. Protože rodiče nechtěli riskovat zhoršení jeho zdravotního stavu – další nálety se daly očekávat – odvezli ho ke svým příbuzným do Náměště nad Oslavou. Zde potom Jaroslav Janků navštěvoval měšťanskou školu až do doby jejího uzavření. Krátce po skončení války se vrátil ke svým rodičům do Brna a začal zde studovat na reálném gymnáziu. V roce 1949 se přihlásil do Sokola, kde absolvoval roční paravýcvik. Po jeho absolvování se o něj začali zajímat důstojníci krajské vojenské správy a nabídli mu studium na vojenských školách. Nabídku přijal, ukončil studium na reálném gymnáziu šestým ročníkem a nastoupil do školy důstojnického dorostu (ŠDD) v Ostravě. Posláním školy bylo ve zkráceném termínu umožnit mladým zájemcům další studium na vyšších vojenských školách podle zájmu a schopností. Po úspěšném absolvování ŠDD obdržel nabídku ke studiu na různých vojenských učilištích. Vzhledem k dřívějšímu poznání výsadkového výcviku projevil zájem o službu u výsadkového vojska. Absolvování Pěchotního učiliště v Lipníku nad Bečvou a jeho zdravotní a tělesná zdatnosti mu umožnily přijetí k výsadkářům. Určovací lístek k útvaru v Prešově byl počátkem služební kariéry. Přeškolovací kurz v odborné přípravě umožňoval v krátké době vést výcvik v malé jednotce. V roce 1957 se dověděl o zakládání průzkumné výsadkové roty zvláštního určení v Sabinově a okamžitě projevil zájem u této nové speciální jednotky sloužit. Uspěl při výběru k této jednotce a stal se v ní velitelem první čety. Vzhledem k tomu, že byl velmi dobrým střelcem a vynikal zejména v pistolových disciplínách, vedl k tomu i své podřízené. Díky jeho nadšení a systematickému výcviku dosahovala jeho četa výtečných výsledků. Mezi vojáky základní služby patřili např. Jaroslav Bílek a Luděk Stoklásek. Po roce služby v této jednotce se už vypracoval na funkci zástupce velitele roty. V roce 1958 byl útvar přemístěn do Prešova a rozšířen na prapor. U nově vzniklého praporu zvláštního určení se Jaroslav Janků dostává do funkce velitele roty. V roce 1960 byl prapor redислоkován do Holešova. Se svou rotou pracoval v Holešově na vybudování výcvikové základny při současném plnění bojových úkolů. Jednou z významných

událostí byla reprezentace výsadkového vojska na leteckém dnu v září 1960 na pražském Ruzyňském letišti, kde se účastnil hromadného výsadku. V roce 1961 vzniká v Holešově 7. výsadkový pluk zvláštního určení sestávající ze dvou praporů a Jaroslav Janků se stává náčelníkem štábu jednoho z těchto praporů. Po dvou letech je ustanoven do funkce zástupce náčelníka štábu pluku a tuto funkci pak zastává po celou dobu existence pluku až do jeho rozpuštění v roce 1969. V této době zároveň pracoval i na svém vzdělání. V roce 1963 zahájil dálkové studium Vojenské akademie, které úspěšně ukončil v roce 1967. Po likvidaci útvaru v Holešově přechází na štábní funkci na velitelství Západního vojenského okruhu, kde potom setrvává po dobu 15 let. Vzhledem k jeho zkušenostem byl v roce 1984 povolán na Generální štáb Zpravodajské služby ČSLA k plnění úkolů rozvoje vzdušné a bezpilotní průzkumné techniky. Na konci roku 1990 odchází do zálohy.

Jaroslav Janků se oženil v roce 1954 a vychoval se svou manželkou dva syny a dceru. Vedle starostlivosti, kterou věnoval své rodině, bylo jeho velkým koníčkem letecké modelářství. Celá jeho rodina ráda vzpomíná na léta strávená v Holešově a stále udržuje kontakty se zdejšími přáteli. Při setkání v Holešově se i po čtyřiceti letech k němu hlásila řada výsadkových veteránů. V současné době žije se svou manželkou v Písku. Je bohužel vážně nemocen.

František Koler, voják, fotbalista a trenér.

František Koler v Holešově působil v šedesátých letech minulého století ve funkci velitele roty 7. výsadkového pluku zvláštního určení a později byl zařazen do funkce ve štábu tohoto útvaru. Pracoval jako důstojník pro speciální šifrované spojení. Mezi občany Holešova byl velmi známý a populární zejména pro jeho sportovní činnost. Byl funkcionářem ve sportovním oddíle Dukla Holešov. Ještě dnes si ho mnozí pamatují jako trenéra i aktivního hráče oddílu kopané. František Koler se narodil 23. 11. 1932 v Blatnici u Plzně. Základní školu a měšťanku absolvoval v Chudenicích u Klatov a po skončení pokračoval ve studiu na Obchodní škole v Klatovech. Po absolvování studia pracoval v n. p. Šumavan v Klatovech a později ve Vimperku, kde působil jako účetní. V roce 1953 nastoupil základní vojenskou službu v Košicích, kde v průběhu let 1953 až 54 absolvoval brigádní výsadkovou školu. V letech 1954 až 56 absolvoval pěchotní učiliště v Lipniku nad Bečvou. Po vyřazení z učiliště byl převelen do Sabinova k 22. výsadkové brigádě. Protože byl fyzicky nesmírně zdatný a schopný mladý důstojník, byl v Sabinově vybrán k nové vznikající rotě zvláštního určení. V roce 1958 byl s touto špičkově vycvičenou rotou přemístěn do Prešova, kde byla rota rozšířena na stupeň prapor a ten zde působil až do roku 1960. V tomto roce byl celý prapor přesunut do Holešova a v roce 1961 byl přeorganizován na samostatný 7. výsadkový pluk zvláštního určení. S tímto útvarem spojil část svého života i František Koler. Po zrušení pluku v roce 1969 byl převelen

na velitelství Západního vojenského okruhu do Tábora a v roce 1977 na Ministerstvo národní obrany do Prahy. Na rozdíl od řady svých kolegů z Holešova zůstal v činné službě i po roce 1969 jen díky odbornosti šifřanta. Do hodnosti plukovníka však pro svůj postoj v srpnu 1968 povýšen být nesměl. Ke konci roku 1988 byl propuštěn do zálohy v hodnosti podplukovníka. Po odchodu do důchodu odešel do svých rodných Jižních Čech, kde se věnoval dostavbě rodinného domku a práci na zahradě. V té době již měl podlomené zdraví, ale pobyt na venkově mu prospíval. Byl velmi vázán na svou rodinu. S manželkou vychovali dvě děti – syna a dceru - a závěr života mu zpříjemňovala vnoučata, která obzvláště miloval. Často vzpomínal na své spolupracovníky a byl zejména hrdý na to, že mohl sloužit u elitního 7. výsadkového pluku v Holešově. Celoživotní oporou mu byla jeho manželka Marta, která s ním prožívala jeho bohatý život i těžkosti vojenské služby. Byla po boku svého muže až do posledního okamžiku jeho životní pouti. František Koler podlehl dlouhé a těžké nemoci 29. března 2005.

Alois Valenta zůstal výsadkářem až do konce života

Narodil se 29. října 1931 v Prlově na Vsetínsku. Tato obec byla ke konci války jednotkami SS vypálena a zavražděno 23 občanů, z části zaživa upáleno. Vyrostl v početné rodině jako třetí z osmi dětí. Po druhé světové válce se rodina přestěhovala na Znojemsko. Začal studovat gymnázium v Mikulově, po dvou letech však přestoupil na vojenské gymnázium v Moravské Třebové. Po maturitě absolvoval pěchotní učiliště. Rozhodl se pro specializaci výsadkáře a průzkumníka. Během vojenské služby působil u mnoha výsadkových útvarů. V roce 1957 byl při založení průzkumné výsadkové roty zvláštního určení v Sabinově, kde působil ve funkci velitele 2. čety. Potom odešel do poddůstojnické školy, kde se významnou měrou zasloužil o výcvik nových velitelů družstev. Ve výcviku vojáků byl tvrdý, ale byl přísný i sám na sebe. Podřízení jeho autoritu respektovali. Po transformaci útvaru na stupeň prapor a přesunu do Prešova byl ustanoven do funkce velitele roty. V roce 1960 byl prapor přesunut do Holešova, kde později zastával různé štábní funkce u praporu a následně u 7. Výsadkového pluku. V této době vystudoval vysokou vojenskou školu. V roce 1966 se přestěhoval do Tábora, kde vykonával vysokou velitelskou funkci na Západním vojenském okruhu. Rád se vracel mezi výsadkáře, kterým i nadále předával své zkušenosti, věnoval se jejich odbornému vedení. Pomáhal vybudovat nové výcvikové středisko v Prostějově. Až do konce své vojenské kariéry prováděl vojenské seskoky. Byl držitelem všech stupňů výsadkářských odznaků, včetně titulů Mistr a Instruktor. Ke své práci přistupoval velice zodpovědně. Lidé, se kterými se pracovně setkal, se k němu hlásili i po mnoha letech. Přestože své práci dal hodně času a energie, důležitá byla pro něj hlavně rodina. V roce 1957 se oženil a prožil 47leté harmonické manželství. Vychoval tři děti.

Alois Valenta se aktivně angažoval při vzpomínkových akcích na partyzánský odboj. Do poslední chvíle udržoval kontakty s parašutistickými veterány. V roce 1989 odešel do zálohy a i přes zdravotní problémy se nadále věnoval zálibám ve sportovní oblasti. Jeho zdravotní stav se však stále zhoršoval a plukovník v. v. Ing. Alois Valenta dne 12. června 2004 v Táboře zemřel.

Čest jeho památce.

Jaroslav Bílek – důstojník, který stál u zrodu „českých commandos“

Pplk. Mgr. Jaroslav Bílek byl jedním z těch, který stál u zrodu speciálních jednotek zvláštního určení. Narodil se 23. listopadu 1936 v Nové Pace. Jeho otec byl praporčík hraničářského praporu bráničího na sklonku třicátých let minulého století oblast Krkonoš. Jako voják z povolání musel s rodinou v září 1938 před zabráním Sudet německou okupační armádou ze dne na den narychlo opustit posádku Trutnov, a to jen s nejnutnějším vybavením. Byt s veškerým zařízením zůstal bez náhrady na okupovaném území. Obecnou školu začal navštěvovat v roce 1942 v příhraniční oblasti v Nové Pace a zakončil ji v Praze, kam se po válce rodina přestěhovala. V roce 1952 zahájil studium na Zemědělské technické škole zootechnické – obor chovatel, kde ho láska ke zvířatům silně přitahovala. Maturoval v roce 1956. Od dětských let aktivně sportoval v „Sokole“ jako cvičenec na náradí, později jako dorostenec v lehké atletice, bězích na dlouhé vzdálenosti, což později zúročil ve své vojenské profesi. V Hořicích v Podkrkonoší, kde studoval, bylo krajské středisko parašutismu Svazarmu. Parašutismus jej silně zaujal, proto se stal členem aeroklubu, pod který tento sport patřil. Jeho instruktorem byl světový rekordman, exmistr světa, Zasloužilý mistr sportu Zdeněk Kaplan, který byl nejen vynikajícím odborníkem, ale i spolehlivým kamarádem, na kterého rád vzpomíná. Pod jeho vedením absolvoval na jaře 1954 v sedmnácti letech první seskoky. Po maturitě zahájil studium na Vysoké škole zemědělské. Po 1. semestru přešel na dálkové studium a krátkodobě vyučoval na zemědělské škole v Broumově a Černíkovcích. Vzhledem k tomu, že absolvoval výcvik sportovního výsadkáře, byl povolán do základní vojenské služby u výsadkového vojska. Před nástupem vojenské služby absolvoval kurz volných pádů. V říjnu 1957 nastoupil k 22. výsadkové brigádě v Prešově. Protože byl fyzicky velmi dobře disponován – patřil mezi nejlepší - byl vybrán spolu s 28 dobrovolníky ke službě u nově vzniklé průzkumné roty zvláštního určení. Po absolvování náročného výcviku v Sabinově se rozhodl u této speciální jednotky zůstat. Účast vojáků v této jednotce byla prakticky dobrovolná. To významně ovlivnilo výcvikové výsledky v dalších letech. Příslušníci roty ZU byli vycvičeni, podobně jako britské jednotky Commandos a americké Rangers, na průzkum a diverzi v hlubokém týlu nepřítele. Po roce základní služby byl des. Jaroslav Bílek v roce 1958 vyslán do Vojenského učiliště kpt. Otakara Jaroše ve Vyškově, kde při studiu zároveň vykoná-

val funkci instruktora parašutismu Svazarmu. Zde působil se svým kamarádem Jindrou Starým (v letech 1974 - 1980 velitelem 22. výsadkového pluku v Prostějově) a vyškolil řadu budoucích důstojníků – výsadkářů. V roce 1960 byl vyřazen v hodnosti poručíka a vrátil se k jednotce zvláštního určení, který byl mezi tím přetransformován na prapor. Zde byl zařazen jako velitel čety. Útvar byl přemístěn do Holešova, kde v roce 1961 došlo k další významné změně - prapor byl přeorganizován na pluk. Zde zastával postupně funkci velitele čety, velitele čety poddůstojnické školy, velitele čety Školy důstojníků v záloze, velitele roty a posléze velitele roty Školy důstojníků v záloze a poddůstojnické školy. V Holešově byl znám jako velitel náročný, ale také spravedlivý. Vystupoval vždy rozhodně a neokázale. Nadřízení dovedli ocenit jeho schopnosti a využít jeho zdatnosti a odbornosti pro zabezpečení vysoké úrovně výcviku výsadkářů. Po zrušení útvaru v roce 1969 odešel se svojí školní rotou do posádky Prostějov. Po jednom a půl roce se vrátil zpět do Holešova, kde se po výsadkářích mezi tím nastěhovalo Ženíjně-technické učiliště. Zde Jaroslav Bílek zastával funkce velitele školní roty, náčelníka štábu školního praporu a staršího učitele vševojskové taktiky. Po převedení do školského zařízení vojsk MV vykonával funkci náčelníka středoškolské katedry vojenských předmětů. Při zaměstnání vystudoval vysokou školu v oboru právo, promoval v roce 1982. Před odchodem do důchodu pracoval ve funkci staršího důstojníka na odboru výuky. Ani v pozdějších letech jej sportovní aktivity neopustily. Zaujalo jej sjíždění vodních toků. Byl dlouholetým předsedou kanoistického oddílu vodní turistiky při TJ RH Holešov. Do této sportovní činnosti zapojil postupně i celou svoji rodinu. Rodina mu byla za všech okolností silnou oporou. Zejména v prvních letech služby vojáka z povolání bez ohledu na pracovní dobu spočívala větší část péče na manželce, bývalé aktivní sportovní parašutistce, se kterou vychovali syna a dvě dcery. Jeho dlouholetou zájmovou činností byla akvaristika, později se přidalo zahrádkářství. Od roku 1994 byl vedoucím skupiny klubu vojenských výsadkových veteránů Holešov; v letech 2007 – 2009 byl prvním předsedou rozšířeného Klubu výsadkových veteránů Holešov. Hlavně jeho zásluhou byla pořízena a k 21. srpnu 2008 odhalena pamětní deska 7. výsadkového pluku ZU na objektu bývalých kasáren, dnešní Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra.

Jaromír Studnička – špičkový radista, vyhozený komunisty

Jedním ze zakládajících praporčíků jednotek zvláštního určení byl Jaromír Studnička – rodák z Pardubic. Narodil se 26. 7. 1934, dětství prožíval střídavě v Lomnici nad Popelkou a Sobotce u prarodičů. Po ukončení základní školní docházky se vyučil v Semilech v oboru tkalcovství a nastoupil do zaměstnání v podniku „SEBA Tanvald“. V roce 1953 nastoupil do uranových dolů Horní Slavkov, kde pracoval na dole „Svatopluk“ jako geofyzik. V zaměstnání byl společně s vězni.

Na základě povolávacího rozkazu nastoupil základní vojenskou službu k 72. výsadečkovému praporu v Košicích jako spojař radista. Po absolvování základní vojenské služby zůstal u výsadečkového vojska jako specialista, který cvičil vojáky radisty. V roce 1957 byl jako špičkový radista, vybrán a zařazen na funkci náčelníka spojení právě vznikající speciální roty zvláštního určení v Sabinově. Po přestěhování roty do Prešova a transformaci na prapor zastával funkci staršiny roty. V roce 1960 přešel i s praporem do Holešova a po rozšíření praporu na 7. VP ZU byl jako odborník zařazen ke spojovacímu uzlu tohoto útvaru. Vyznačoval se svědomitostí, vysokou odborností a spolehlivostí. Bylo nesporně i jeho zásluhou, že spojovací uzel byl vždy hodnocen výtečně. Okupace Československa v srpnu 1968 ho připravila o všechny iluze, které měl o komunistickém systému. Po zrušení holešovského pluku byla většina vojáků z Holešova převelena do posádky v Prostějově. Jaromír Studnička přešel nejdříve s ostatními do Prostějova, ale jeho působení zde nemělo dlouhého trvání. Právě jemu šlo na vrub, že s vojenským radiovozem zajišťoval vysílání českého rozhlasu v kritických srpnových dnech, což se později negativně projevilo na jeho hodnocení. Navíc, jak sám říká, „nechtěl být u zdroje zpravodajských útvarů, sloužících komunistickému režimu ani v míru, ani ve válce“ a požádal o přeložení k Ženíně technickému učilišti v Holešově. Avšak ani u nového útvaru mu klidu dopřáno nebylo. Nejdříve pracoval ve funkci výkonného praporčíka u školní roty, kde pociťoval určitou diskriminaci a vzhledem k původní odbornosti nenalézal ani uspokojení. Dalším postihem bylo přemístění k provozní rotě, aby „neinfigoval budoucí kádry“. Na vlastní žádost byl přemístěn do Prešova, kde byl zařazen ke své odbornosti. Vzhledem k jeho vynikajícím organizačním schopnostem byl pověřen funkcí správce střelnice, která se v té době nacházela ve velmi zuboženém stavu. Po 18 měsících cílevědomé práce vybudoval moderní střelnici, která byla hodnocena dobře až výtečně. Za „odměnu“ přišel rozkaz z ministerstva: „Z politických důvodů propustit!“ Nepomohly odborné ani morální kvality, rozhodovalo politické stanovisko. Kdo nezažil mstivý komunistický režim, nedovede si představit, jak těžce sháněl vyhozený voják nějakou – jakoukoliv práci. Psal se rok 1974 a Jaromír Studnička chodil od jedné továrny ke druhé, ponižoval se a škemral o práci. Už ani nevěděl kolik dveří musel otevřít, než se mu podařilo získat práci v nově vznikajícím Výzkumném ústavu kovoprůmyslu „VUKOV“ v Prešově. Svěřena mu mohla být samozřejmě jen práce manuální. Nejdříve pracoval jako řidič nákladního vozu, potom několik let jako skladník. Později – od roku 1979 – pracoval v zemědělství. Přes zimu pracoval jako topič, v létě jezdil na montáže po celé republice. Hned pracoval v železárnách na Kladně, za krátkou dobu v Rokycanech u vysoké pece, jindy zase natíral konstrukce, boural a stavěl ploty v Praze, pracoval se sbíječkou, betonoval, nosil, skládal, převážel. Při práci projel celé Československo, nenudil se, ale nadřel se. Z pádu komunistické „nemoci“ v roce 1989 měl velikou radost a se spokojeností sledoval převlékání kabátů komunistických předáků. Dnes je rád, že celý systém, který poni-

žoval ho i celou jeho rodinu „šel do horoucích pekel“. Přes všechny ústrky a diskriminaci prožíval spokojený rodinný život. Se svou manželkou Helenkou vychoval 4 děti. Ve své rodině vždy nalézal dobré zázemí. V Prešově žije do dnešní doby.

Luděk Stoklásek, jeden ze zakladatelů elitních jednotek hloubkového průzkum.

Jedním ze zakládajících příslušníků vojenského útvaru 7374 a 22. průzkumné roty zvláštního určení v Prešově a Sabinově, které byly předchůdcem 7. výsadkového pluku zvláštního určení v Holešově, byl i Luděk Stoklásek. Narodil se 23. března 1938 v obci Dobrotice u Holešova, kde jeho otec působil jako učitel. Po ukončení základní školní docházky přešel na gymnázium v Holešově. Po maturitě nastoupil do Závodů přesného strojírenství, kde pracoval jako dílenský dispečer a při zaměstnání studoval strojní průmyslovku. Po ukončení školy pracoval až do roku 1967 jako konstruktér přípravků. Jeho koníčkem byla hudba a letecké modelářství. Již při studiu na gymnáziu navštěvoval tehdejší Svazarm v Holešově na letišti, absolvoval kurz seskoků padákem, který prováděl pod vedením Ladislava Podlese a Alfonse Koláře. Na podzim roku 1957 nastoupil vojenskou základní službu k 22. výsadkové brigádě do Prešova. Na základě výběru pozdějšího velitele VÚ 7374 – 22. průzkumné výsadkové roty zvláštního určení npor. Aloise Klindery nastoupil jako příslušník průzkumné roty ZU k útvaru v Sabinově. Po půl roce byl jmenován staršinou roty a tuto funkci zastával až do odchodu do zálohy. V srpnu roku 1958 byla rota přemístěna ze Sabinova do Prešova. V tomto roce se jako instruktor spolu s dalšími vybranými vojáky podílel na přeškolení důstojníků, kteří přešli k výsadkovému vojsku z průzkumných útvarů jiných druhů vojsk a později působili u 7. výsadkového pluku. V roce 1959 rota dosáhla mnoha úspěchů v celoarmádních závodech průzkumných družstev. Výcvik u roty byl velmi náročný a tvrdý, ale nikdo v začátcích výcviku nepožádal o přeřazení, i když velitel roty přislíbil, že kdo bude cítit, že na výcvik nestačí, může požádat o přeložení. V rotě se brzy vytvořil dobrý kolektiv s vysokou morálkou a připraveností. Spolu s dalšími vojáky začal psát na rotě kroniku VÚ 7374 a od roku 1959 v tom pokračovali příslušníci nově vznikajícího průzkumného výsadkového praporu a následně 7. výsadkového pluku ZU v Holešově. U roty spolu s kolegou Zdeňkem Hradilákem – pozdějším členem divadla ve Zlíně, zajišťoval kulturní činnost roty. Po ukončení vojenské služby pracoval Luděk Stoklásek nadále v konstrukci ZPS Hulín. V roce 1962 se oženil a bydlí trvale v Jankovicích nedaleko Holešova. Od roku 1967 pracoval v Komunálních službách města Holešova jako technik a vedoucí výroby. V roce 1973 přešel do Oděvního výrobního družstva STYL Holešov, kde zastával funkci investičního technika a v roce 1990 byl zvolen předsedou družstva. Tuto funkci zastával až do odchodu do důchodu v roce 2000. V roce 2007 ho kolega Jaroslav Bílek – mimo jiné spoluzakladatel VU 7374

v Sabinově - přivedl do Klubu výsadkových veteránů Holešov. Zde byl pověřen vedením kroniky KVV. V současné době je členem výboru a jeho kronikářem.

Stanislav MIKUŠ: „Byl jsem vojákem z povolání a byl jsem jím rád!“

Stanislav Mikuš se narodil v početné zemědělské rodině v obci Ratkovice v okrese Trnava na Slovensku. Základní školu vychodil v místě bydliště a měšťanskou potom v Leopoldově. Po ukončení školní docházky mnoho příležitostí na výběr nebylo. Automaticky se počítalo s tím, že bude pracovat v místním Jednotnom roľníckom družstve. Tato perspektiva však nebyla pro něj nijak lákavá. Proto, když přišli do školy náboráři vojenské správy, nerozhodoval se dlouho a přihlásil se ke studiu na Vojenské škole důstojnického dorostu v Rožnavě u Košic. Jeho rozhodnutí bezpochyby ovlivnilo i to, že jeho nejstarší bratr se v roce 1944 jako velitel tanku aktivně účastnil Slovenské národního povstání a jeho švagr bojoval na Dukle a v SNP jako příslušník 2. paradesantní brigády čs. armádního sboru v SSSR. Vojenskou školu důstojnického dorostu absolvoval ve školním roce 1952-53. Následně pokračoval v tříletém studiu Ženíjního technického učiliště v Litoměřicích, které ukončil v roce 1956 v hodnosti poručíka ženíjního vojska. Jeho první služební zařazení bylo rovněž v Litoměřicích, kde zastával funkci velitele ženíjní průzkumné čety. V roce 1958 byl vyslán do přeškolovacího kurzu výsadkového vojska v Prešově. O rok později absolvoval zdokonalení ve výsadkové a speciální přípravě a následně se vrátil k mateřskému útvaru. Služba u výsadkového vojska ho však stále lákala a proto se přihlásil ke službě u Výsadkového průzkumného praporu zvláštního určení v Prešově. Na základě dobrých výsledků byl k tomuto útvaru přijat a zařazen na funkci ženíjního náčelníka. V květnu 1960 byl vyslán spolu s pracovní skupinou do Holešova připravit přestěhování průzkumného praporu do holešovských kasáren, kde pak působil i v dalších letech. V Holešově se mu velmi líbilo. Během služby absolvoval roční zdokonalovací kurz pro důstojníky ženíjního vojska v Bratislavě a potom dálkově studoval v Brně. Při transformaci praporu na 7. výsadkový pluk zvláštního určení byl určen do funkce ženíjního náčelníka pluku. Příprava ženíjních specialistů, výsadkářů a průzkumníků, která spadala do jeho náplně, byla náročná, avšak zajímavá a prováděl ji s opravdovým nasazením bez ohledu na čas. Na jeho činnosti musíme ocenit skutečnost, že při nebezpečné práci s výbušninami nedošlo při výcviku nikdy k žádnému úrazu nebo jinému neštěstí. A příležitostí bylo nemálo. Nesouhlas se vstupem sovětských vojsk, náročná služba v kritických dnech srpna 1968 a účast na přípravě akce „k osvobození Dubčeka“, to všechno mu způsobilo následné potíže. V roce 1969 byl převelen k ženíjnímu vojsku a ustanoven do funkce velitele roty Vojenské střední odborné školy v Holešově. Toto funkční zařazení nemělo však dlouhého trvání. Po prověrkách v roce 1970 byl za své postoje a vyjádření nesouhlasu s okupací odvolán z funkce a později propuštěn z armády. Tak jako všichni pro-

puštění důstojníci měl i Stanislav Mikuš velké problémy najít nějaké zaměstnání. Až Zemědělské stavby v Kroměříži přijímaly takto postižené bez zvláštního kádrování. Po třech letech změnil zaměstnání a nastoupil do závodu Ergon. V roce 1990 odešel do důchodu. Po zrušení 7. výsadkového pluku ztratil kontakt se všemi spolupracovníky. Doba tzv. normalizace a konsolidace nepřála udržování styků. Náplní volného času se mu stalo zahrádkaření, rodina a setkávání s novými přáteli. V roce 1990 byl rehabilitován, čímž se mu dostalo zadostiučinění a potvrzení, že jeho propuštění ze služebního poměru vojáka z povolání bylo neoprávněné.

Se svými bývalými kolegy se sešel až v roce 1990. Toto setkání na něj hluboce zapůsobilo, protože zjistil, že jeho kamarádi na něj nezapomněli a pro jeho čestné a přátelské chování si jej stále váží. Rád vzpomíná na službu u výsadkového vojska a na dobrý kolektiv. Lituje jen, že události v roce 1968-69 a následně i rok 1970 je na tak dlouhou dobu rozdělily. Ke své službě sám říká: „Byl jsem vojákem z povolání a byl jsem jím rád!“

Ján Repaský - tvrdý voják, který nakonec skončil až v parlamentu

Generál Ján Repaský se narodil 17. dubna 1937 v obci Pavlany na Slovensku. Po absolvování obecné školy odešel na vojenské gymnázium a po maturitě na Vojenské učiliště v Lipníku nad Bečvou, z něhož byl v roce 1958 vyrazen v hodnosti poručíka. Stal se vojákem z povolání a přihlásil se k výsadkovému vojsku. Náročnost a tvrdost výcviku u výsadkových jednotek zformovala jeho smýšlení, postoje a velitelské kvality pro další vojenský život. U výsadkové jednotky v Prešově byl zařazen na funkci velitele čety 22. výsadkové průzkumné roty. Funkci velitele čety potom následně zastával i u 22. průzkumného praporu a 7. výsadkového pluku zvláštního určení v Holešově. Po vzniku školní roty byl ustanoven do funkce velitele poddůstojnické školy. Pod jeho vedením byla poddůstojnická škola rozšířena i o školu pro důstojníky v záloze – specialistů pro vedení skupin hloubkového průzkumu. Ján Repaský byl jako velitel nesmírně náročný ke svým podřízeným, kterým však šel osobním příkladem. Byl si vědom toho, že cvičí budoucí velitele, proto neslevoval ani v maličkostech. Svou houževnatostí a cílevědomostí dosáhl toho, že škola získala, jako první u útvaru titul „Vzorná rota“. Byl natolik schopným a uznávaným velitelem, že si mohl dovolit odolat tvrdým atakům politruků a vydržet celou dobu jako bezpartijní. Určitě k tomu přispělo i zastání tehdejšího velitele pluku pplk. Šediny, který si u důstojníků více cenil odborných vojenských schopností, než stranické příslušnosti. Ján Repaský byl velmi dobrý sportovec v lehkotletických disciplínách a vynikal také jako sportovní a závodní střelec z ručních zbraní. Zvláště vynikal ve střelbě z pistole. Svou funkci vykonával s plným nasazením bez ohledu na svůj volný čas. Z Holešova odešel v roce 1967 na Vojenskou akademii Antonína Zápotockého do Brna, kde si zvýšil kvalifikaci pro zastávání vyšších vojenských

funkcí. Později byl ustanoven do funkce velitele 13. průzkumného praporu v Levicích a krátce potom začal pracovat na zpravodajském oddělení Východního vojenského okruhu, kde se vypracoval až na zástupce náčelníka zpravodajského oddělení VVO. Za svou vojenskou činnost byl oceněn celou řadou vyznamenání. Byl držitelem několika specializací, ovládal tři světové jazyky. Po volbách v roce 1992 se stal poslancem Federálního shromáždění ČSFR a předsedou Branného a bezpečnostního výboru. Svou kariéru zakončil jako generál ve funkci vedoucího úřadu Ministerstva obrany Slovenské republiky. Závažná choroba ukončila jeho život předčasně – ve věku 61 let.

Rudolf Švirec – muž, který neustále hledal nové věci

Rudolf Švirec se narodil 3. května 1937 v obci Borinka u Bratislavy. Po absolvování obecné školy odešel na vojenské gymnázium a po maturitě na Vojenské učiliště, z něhož byl v roce 1958 vyřazen v hodnosti poručíka. Protože ho lákala služba v výsadkovém vojsku, přihlásil se k výsadkové brigádě. Uspěl, absolvoval u brigády přeskolovací kurz a po jeho ukončení byl zařazen na funkci velitele čety 22. výsadkové průzkumné roty v Prešově. Funkci velitele čety potom následně zastával i u 22. průzkumného praporu a 7. výsadkového pluku zvláštního určení v Holešově. Později se stal pomocníkem náčelníka výsadkové služby pluku, kde – už jako zkušený výsadkář - měl příležitost podílet se na provádění vojskových zkoušek a zavádění nového typu padáku OVP 68 do výstroje. Při zakládání armádní roty hloubkového průzkumu u Západního vojenského okruhu byl z Holešova převelen k této jednotce, kde byl ustanoven do funkce zástupce velitele roty a náčelníka výsadkové služby. Rudolf Švirec měl tvůrčí činnou povahu a stále hledal nové věci, nové metody výcviku, nové taktické prvky. Proto se mu podařilo prosadit a zorganizovat nový způsob seskoku průzkumníků z nízko letícího vrtulníku. Později – v říjnu 1968 byl v rámci reorganizace průzkumných a výsadkových jednotek ustanoven do funkce velitele 1. výsadkové průzkumné roty zvláštního určení, kterou vykonával až do roku 1972. V letech 1972 až 1975 absolvoval Vojenskou akademii Antonína Zápotockého. Po ukončení studia mu byl přiznán titul inženýra a byl převelen k 22. výsadkovému pluku a ustanoven do funkce velitele praporu. Jeho neklidná povaha ho však zase hnala jinam a proto v roce 1978 požádal o přeložení. Z působnosti MNO byl převeden do oboru působnosti Svazarmu. Zde působil jako starší inspektor specialista v oddělení letecké přípravy a sportu ČÚV Svazarmu až do poloviny roku 1984. V této době zároveň prodělal výcvik pilota sportovních letadel a potom stihl nalétat na letounech typu Zlin 150 letových hodin. Vypracoval se na funkci zástupce vedoucího oddělení letecké a výsadkové přípravy a sportu ČÚV Svazarmu. Zde byl v květnu 1984 povýšen do hodnosti plukovníka.

Jeho pestrý a náročný způsob života mu však způsobil zdravotní problémy s páteří a z těchto důvodů musel ještě v roce 1984 skončit s praktickou parašutistickou a leteckou činností a zároveň byl převeden do funkce vedoucího odboru branné přípravy a záloh ČUV Svazarmu. Při transformaci Svazarmu na jiné samostatné složky byl nově ustanoven do funkce vedoucího oddělení branců a záloh federálního výkonného výboru Svazu brannosti, který se v průběhu roku 1990 změnil na Československý branný svaz. Od roku 1992 pracoval ve funkci náčelníka personální správy federálního ministerstva obrany a dnem 31. 5. 1992 odešel ze služebního poměru vojáka z povolání do zálohy.

Po propuštění do zálohy si vyřídil živnostenský list na nákup a prodej zboží, obchodní činnost však vykonával jen krátce. Potom společně se synem založil s. r. o. pro lesnické práce a zpracování dřeva. I když tato firma docela prosperovala, ukončili v roce 1998 její činnost. Přes všechnu zátěž spojenou s povoláním prožíval Rudolf Švirc spokojený rodinný život. V roce 1959 se oženil a vychovali 3 děti. Dnes žije i se svojí manželkou v podhůří Jeseníků, kde si pořídili rodinný domek se zahrádkou a těší se z pěstování ovoce a zejména ze svých 9 vnučat a dvou pravnoučat.

Rudolfa Švirce charakterizoval smysl pro pořádek, přesnost a zodpovědnost, což se výrazně projevovalo na výkonu všech jeho náročných funkcí. Pro jeho vstřícnost a kamarádství má mnoho přátel mezi vojáky dodnes. Na Holešov rád vzpomíná a využívá každé možnosti, aby se mohl se svými kamarády setkávat.

Vratislav Nechanický- z českého pohraničí přes Prešov až do Holešova

Vratislav Nechanický se narodil 24. června 1932 v Toužetíně v okrese Louny. Po ukončení obecné školy absolvoval dvouletou zemědělskou školu – do roku 1947 pracoval doma v zemědělství, poněvadž rodina měla možnost osídlit pohraničí náhradou za vyhnání ze Sudet v roce 1939. V roce 1949 odešel do Třeště, kde byl zaměstnán v továrně na výrobu rádioskříní. Vstoupil do Svazu mládeže a udělal si řidičské oprávnění na traktor. Na výzvu Svazu mládeže odešel na uhelnou brigádu do dolu „ODRA“ v Ostravě. Po roce se opět vrátil do Třešti. V roce 1950 se v Praze ucházel o možnost získání pilotního průkazu. Ze 720 účastníků bylo vybráno pouze 60 osob. Těm, kteří nebyli vybráni, ale splnili podmínky, byla nabídnuta možnost nastoupit jako dobrovolník k výsadečkému vojsku. Mezi ně patřil i Vratislav Nechanický. Prvního října 1950 nastoupil jako 18letý k výsadečkové službě do Stráže pod Ralskem. Absolvoval krátký paravýcvik a byl vybrán do poddůstojnické školy v Terezíně. Po skončení školy se vrátil v hodnosti desátníka do Stráže pod Ralskem a krátce nato byl odeslán s kamarádem ze školy do Zákup, kde cvičili družstvo žen. Následně se opět vrátil do Stráže, aby byl následně i s jednotkou přemístěn do Prešova, kde začal 2. rok základní služby v hodnosti četaře. Po skončení vojenské základní služby se stal poddůstojníkem z povolání v hodnosti rotného a ustanoven do funkce

staršiny roty u Brigádní výsadkové školy v Košicích. V roce 1957 byl zařazen do funkce správce proviantního skladu brigády. V roce 1961 - po odchodu přešel k nově vzniklému 7. výsadkovému pluku zvláštního určení do funkce velitele balonového družstva. Byl zapojen do výstavby výsadkového cvičiště a výstavby sušárny padáků. Následně se stal správcem výsadkového materiálu. Tuto funkci vykonával do roku 1969. Současně plnil i úkoly výsadkového průvodce, odpovídajícího za zdárné uskutečnění seskoku z letounu. U 7. výsadkového pluku mu bylo umožněno získat středoškolské vzdělání - večerně vystudoval Zemědělskou školu ukončenou maturitou. Po rozpuštění 7. VP v roce 1969 ukončil činnost výsadkáře a přešel do Ženíně technického učiliště dislokovaného v Holešově, později reorganizovaného na školské zařízení vojsk ministerstva vnitra. Zde absolvoval důstojnickou školu a pracoval v různých hospodářských funkcích až do odchodu do důchodu. Vratislav Nechanický se oženil v roce 1953. Se svou manželkou vychoval 3 děti a dnes se těší i ze šesti vnoučat a deseti pravnoučat. K jeho zálibám patří především zahrádkaření.

VZPOMÍNKY:

Vojáci, kteří sloužili u jednotek hloubkového průzkumu mají na službu jen a jen dobré vzpomínky.

Plukovník v. v. Ing. Jozef Hanák, dlouholetý předseda KVV Praha:

Pro nás tenkrát byla obrovská čest sloužit u výsadkářů a natož u jednotky zvláštního určení. Samozřejmě z počátku jsme dostávali patřičné návody od starších kolegů, jak se mají správně výsadkáři chovat a co všechno musí vydržet, ať už to byl Jarda Linka, Jozef Bělička, Jano Repaský, Václav Tomalík nebo Franta Koller. Pro nás jako mladé důstojníky byli mjr. M. Šedina, kpt. A. Klindera, npor. J. Janků, npor. A. Valenta osobnosti, před kterými jsme měli obrovský respekt a nesmírně jsme si jich vážili. Vzpomínám si mockrát jak Standa Hájiček anebo Vašek Mejdr, náruživí mariášníci, občas zavolali veliteli pluku Miroslavu Šedinovi, zda nemá chuť si zahrát po práci mariáš. A světe div se, on v pět odpoledne už s námi seděl v hospodě na sídlišti a mydlili jsme mariáš alespoň do půlnoci, než nás z hospody vyhnali. Ovšem tato hra neměla na další jakékoli vztahy vliv. Vzpomínám rovněž na jednu příhodu z roku 1961, kdy jsem dělal rozhodčího u dvou SHPz, které byly vysazeny k plnění úkolů v okolí Tábora. Cvičení skončilo v pátek dopoledne. Při svozu čet. Hitnaus, který vozidlo řídil, najel do plotu rodinného domku a poškodil i část verandy. Také auto bylo nepojízdné. S majitelem domku jsme se dohodli, že škodu odstraníme. Sehnali jsme rychle veškerý materiál, plot a verandu opravili, a za pomoci tankových opraven v Táboře zpojízdnili auto. Pro jistotu jsem zavolal do kasáren veliteli roty kpt. A. Valentovi a sdělil mu, že máme závadu na vozidle a že se to pokusíme opravit, ale hlavně, že se vrátíme asi později.

V odpoledních hodinách v sobotu jsme vyrazili na cestu do Holešova. Aby toho nebylo dost, tak v Brně se porouchalo vozidlo a tak místo v pátek jsme se dostali do Holešova v pondělí. Celý průšvih se podařilo zvládnout za pomoci všech vojáků.

A vzpomíná i na setkání v roce 2007

V roce 2004 při jednom setkání Kluků výsadkových veteránů přišel plk. Lad'a Sadílek s tím, jestli bych nemohl zorganizovat setkání Holešováků. Tak jsem mu slíbil, že se o to pokusím a hledal jsem vhodnou příležitost, při které by se to hodilo uskutečnit. Ta se našla u příležitosti 50. výročí vzniku VÚ 7374 v roce 1957. Na přípravě a odsouhlasení jsem pracoval od roku 2005 psaním náčelníkovi generálního štábu, ministrovi obrany a využil jsem kontaktů z dřívější činnosti v oblasti zahraničních styků, aby se to povedlo. Samozřejmě, že jsem to nemohl dělat sám, ale musel jsem do toho zapojit i někoho z velení holešovského útvaru. Byla vytvořena organizační skupina Jiří Dufek, Vašek Mejdr, Marek Solmoši, Vašek Tomalík

a Zdeňek Králík. Veškeré materiály a organizační zabezpečení jsem prováděl já osobně a pomáhala mi v tom paní Vendulka Suchomelová. Organizační skupina se v podstatě pouze vyjadřovala k připraveným materiálům. Největší problém byl zapojit do toho velitele Mirka Šedinu a Lojzu Klinderu, ale nakonec se to všechno povedlo. Vlastní setkání jsem organizoval hlavně já, hlavní tíha zůstala na paní Vendulce. Jí patří velký dík za úspěch. Pomáhali i členové organizační skupiny.

Při zahájení tohoto setkání jsem byl opravdu dojatý, protože jsem nechtěl věřit tomu, že se to povedlo. Jsem velice rád, když se podařilo KVV Holešov zhotovit a odhalit pamětní desku pluku i tomu, že holešovský klub začal opravdu vyvíjet aktivity, ve kterých pokračuje dodnes. Já osobně v rámci svých možností se budu snažit Holešovákům vždy pomoci. Jsem přesvědčen o tom, že pokud by se neuskutečnilo setkání v Praze v roce 2007, tak by nebylo ani pamětní desky, ani vzpomínky na zrušení pluku v roce 2009.

K jeho vzpomínkám by chtěl autor doplnit zkrácený životní příběh Jozefa Hanáka:

Jozef Hanák nastoupil k jednotkám zvláštního určení po různorodé přípravě v parakurzech jako velitel čety. Byl vyslán od pluku do kurzu sebeobrany do Dukly Plzeň a do půlročního jazykového kurzu na ZS/GŠ. V roce 1968 nastoupil do Vojenské akademie, sloužil na zpravodajské správě Východního vojenského okruhu v Trenčíně, pak byl přemístěn na oddělení zahraničních styků ministerstva obrany. Služebně navštívil státy ve východní Evropě, NSR, Španělsko a některé státy v Africe a Asii. Podílel se na zabezpečování zahraničních cest vedoucích funkcionářů ministerstva obrany, na přípravných jednáních o vstupu ČR do NATO a také na zabezpečování významných zahraničních návštěv v republice. V roce 1995 odešel do výslužby a na MNO pracoval dalších deset let.

Všechny tyto vlivné styky využil ve prospěch výsadkových veteránů.

Obdivuji jej i další, v šedesátých letech velitele čet působících tehdy u 7. výsadkového pluku, že se po více než 40 letech k vzpomínce na službu u pluku vrátili. Přestože nemuseli, dosáhli vysokých postů a přesto ...

Obdivovali jsem je spolu s Mirkem Šedinou i Vladimírem Košanem: „Přišli jako ušáci a co dokázal. Naše úsilí a také trpělivost nebyly až tak marné.“

Hlavně zásluhou Jozefa Hanáka se uskutečnilo památné Setkání v roce 2007, které vše odstartovalo.

Mjr. Jiří Jaroš, náčelník výcvikové skupiny:

Příslušníci pluku se zúčastnili mnoha slavnostních akcí a přehlídek. V rámci oslav 20. výročí Slovenského národního povstání v roce 1964 jsem byl velitelem čestné roty k uvítání samotného „velkého N. S. Chruščova“ v Bánské Bystrici.

V témže roce na podzim jsme se ve stejné sestavě zúčastnili oslav Dukelské operace u památníku na Dukle a pak ve Svidniku u nového památníku a na symbolickém hřbitově obětí. Sešlo se tam velké množství lidí snad z celé republiky. S námi tam tehdy působil Viktor Korčák, znalec místních poměrů.

V následném roce 1965 se konaly při příležitosti 20. výročí konce 2. světové války vojenské přehlídky v Ostravě a následně v Bratislavě. Obou jsem se zúčastnil jako velitel praporu. V Ostravě jsme promokli na kůži. Ihned po přehlídce musel odejet do Holešova náčelník výsadkové služby npor. Švirec, aby zabezpečil vysušení naskrz promočených padáků. Za týden na to je přivezl do Bratislavy. Po přehlídce v Ostravě jsme jeli nočním přesunem do Bratislavy. Vzpomínám, jak velice dobře si vedl npor. Jozef Pulman jako velitel nakládací skupiny.

V Bratislavě jsme se zúčastnili přehlídky 9. května. Moc jsme si města neužili, přišlo, stanový tábor byl vyplavený a my jsme byli nouzově ubytováni ve městě. Velice dobře ubytování zabezpečoval kpt. Augustin Šoka.

Vzpomínám, jak nás přijel povzbudit náčelník štábu mjr. Jiří Dufek a přivezl mihodinky jako dar velitele pluku. Mám je dodnes, jsou jako nové, jdou dobře. Vždy si na to vzpomenu, když si je nasazují. Také si vzpomínám na zimní i letní soustředění po praporech.

A také na problémy se spojením skupin, které byly do roku 1964. Měli jsme radiostanice RM-33. S těmi byly problémy při seskocích, přesunech i při předávání zpráv. Pak jsme dostali nové R-350. To byl veliký pokrok. Užili jsme si také okolo stravování pomocí „konzervových dávek“. Často se měnil jejich obsah a některé jsme měli ve „zkušebním provozu“.

S odstupem času můžu říci, že na tu dobu - 60. léta minulého století - se pěkně vzpomíná; na prostředí, na nejrůznější události a hlavně na přátele a kamarády.

Také proto se těším na další setkání v srpnu 2011.

Pro Mladou frontu Dnes řekl Ladislav Hrubý:

Rád se do Holešova vracím. U pluku jsem potkal přátele na celý život.

Ing. Jan Bada, jeden z mnoha divizních průzkumníků napsal:

Říká se, že výsadkáři jsou jediní ze všech druhů vojsk, kteří mezi sebou udržují stále kontakty a přátelství. Příčina je podle mě jednoduchá: vždy „šlo o hubu“, pomáhali jsme si navzájem. Na to se nikdy nedá zapomenout a táhne nás to zpátky k téhle jedinečné partě, která byla a je i nyní považována za elitu armády.

Josef Bartošek, člen výboru KVV Holešov

„Nikdy jsem netušil, že Holešov se mi stane osudem na celý život. Na vojenskou základní službu jsem nastoupil právě do Holešova ke školní rotě ŠDZ. Velitel jí kpt. Ján Repaský – pozdější generál v armádě SR. Pod jeho velením prodělávali frekventanti školy nesmírně tvrdý výcvik a současně museli zvládat učivo určené pro budoucí důstojníky. Na vycházky chodili žáci školy jen sporadicky, protože i ve volném čase se věnovali studiu a zvyšování tělesné zdatnosti. Zpravidla 30% vojáků na kladené nároky nestačilo. Po úspěšném absolvování ŠDZ na závěr jako lahůdka následoval stokilometrový pochod, povýšení do hodnosti svobodníka absolventa a odchod na dovolenou. Potom jsem prošel dalším sítím výběru a byl vybrán k prestižní 5. rotě – rotě zvláštního určení, kde jsem potom po celý druhý rok základní vojenské služby vykonával funkci velitele průzkumné skupiny. V červnu 1968 jsem složil s výborným prospěchem důstojnické zkoušky a krátce nato byl povýšen do důstojnické hodnosti. V hodnosti podporučíka mne zastihl v srpnu vpád sovětských vojsk i do Holešova. Rota byla pověřena ostrahou některých objektů ve městě. Spolu s několika vojáky jsem byl vyslán v civilním oblečení - se škorpiónek a krabičkou nábojů v příruční aktovce - do města, abych kontroloval situaci a zejména sledoval pohyb sovětských vozidel. V roce 2002 jsem kandidoval do Zastupitelstva města Holešova a zvolen místostarostou. Tuto funkci jsem zastával dalších 8 let.“

K tomu je třeba dodat, že Josef Bartošek ve své volené funkci propagoval rehabilitaci neprávem rozpuštěného 7. výsakového pluku. Šťastné bylo jeho setkání s novinářem Františkem Sovadinou. Ten přišel s nápadem napsat brožurku o 7 VP a o událostech kolem okupace naší republiky a zejména Holešova. Bartošek dal dohromady několik příslušníků KVV (Klub výsakových veteránů) v Holešově a poskytl jejich vzpomínky a několik fotografií Františku Sovadinovi, sehnal potřebnou finanční částku a tak mohla vzniknout brožurka „Osmašedesátý“. Spolu s tehdejší předsedou KVV Jaroslavem Bílkem se zasloužil o Pamětní desku pluku na kasárnách. Sehnal výrobce, zajistil finanční spoluúčast města Holešova a několika sponzorů z řad podnikatelů. Za tyto a mnohé jiné aktivity byl Josef Bartošek oceněn klubovým vyznamenáním. Při této příležitosti došlo také na odhalení zmíněné pamětní desky.

Josef Bartošek inicioval také vyznamenání třech nejvyšších velitelů 7. výsakového pluku nejvyšším vyznamenáním města. Osobně potom jako představitel města předal vyznamenání plk. Šedinovi a plk. Košanovi v Praze resp. Plzni, a společně se starostou města na půdě Senátu v Praze plk. Dufkovi.

Spolu s Jaroslavem Bílkem publikuje postupně osudy holešovských důstojníků a spolu se svým synem založil a spravuje webové stránky KVV.

V soukromém životě prožil šťastných 35 let se svou manželkou Dagmar a spolu s ní vychoval tři děti. Všechny 3 mají vysokoškolské vzdělání a dobře se uplatňují

v životě. Radost mu dělá i vnuk, který už od malička má svůj červený bareť a těší se na službu u výsadkářů.

Luděk Stoklásek, jeden za zakládajících členů roty v roce 1957:

Chci zdůraznit hrdost moji i mých spolubojovníků z let 1957-59, že jsme sloužili u tak významné jednotky, naučili se spoustu věcí, které jsme pak mohli uplatnit a že jsme ve zcela odlišných podmínkách proti jiným útvarům zakládali něco, z čeho vznikl tak významný útvar jako byl 7. výsadkový pluk.

Jsmo zklamáni tím, jak malá je publicita o velitelích a výcviku v počátcích. Malá rota dosáhla ve výcviku, střelbách, taktice použití a v celoarmádních soutěžích vynikajících výsledků.

Výsadkové vojsko od jeho vzniku plnilo úplně jiné úkoly, nebylo to, co jsme byli my, Společný byl jen název „výsadkové“.

Občanští pracovníci 7. pluku zvláštního určení- byli jsme také přítom

(Karel Kotouček, náčelník Správy budov holešovských kasáren)

Seznamuji se rád se vzpomínkami na působení výsadkářů v Holešově, vzpomínání na zemřelé příslušníky, které jsem většinou znal a na činnost Klubu výsadkových veteránů, které jsou pravidelně uváděny v časopise Holešovsko. To mě přivedlo na myšlenku napsat o skupině občanů Holešova a jeho okolí, kteří přispěli k těm nejlepším podmínkám, které za svého působení výsadkářů v městě měli. Při setkáních vzpomínají rádi a s dojetím jak vojáci z povolání s rodinnými příslušníky tak vojáci základní služby. Touto skupinou byli občanští pracovníci, kteří zajišťovali potřebné služby a tím vytvářeli příznivé podmínky pro činnost výsadkářů a jejich pobyt. První skupinou, která přišla do styku s výsadkáři, byli zaměstnanci správy budov, ve které pod vedením pana Kotoučka pracovali technik pan Procházka, účetní paní Bartíková a údržbáři pánové Rohál, Novák, Staněk a Němec. Stalo se to na jaře 1960 po příjezdu dvou pracovních skupin, jedna pod vedením Česti Levce a Zdeňka Králíka, druhou vedl Standa Mikuš. Úkolem těchto skupin bylo připravit ubytování a výcvikovou základnu při příchodu výsadkářů z Prešova. Pracovníci správy budov se zapojili ihned do spolupráce tím, že zajišťovali potřebný materiál, dodavatelské stavební úpravy objektů, z kanceláří se vytvářely ložnice, klubovny a sklady pro roty. V létě pak přijeli výsadkáři dvou praporů. Jednomu velel mjr. Bláha a druhému mjr. Šedina. Prvnímu praporu říkali výsadkáři „za 5 minut sedm“, protože měl označení v. ú. 1855 a druhému „šumákový“, protože vojáci dostávali po obědě nápoj zhotovený ze šuměnek. Pak začala výstavba tělocvičny, kuchyně mužstva, „padáčkárný“, nadstavby velitelské budovy, úpravy důstojnické jídelny, zpevnění nástupišť a silnic. V roce 1961 odchází prapor mjr. Bláhy do Prostějova a z praporu mjr. Šediny

ny se stává pluk. Bylo zahájeno zlepšení ubytovacích podmínek vojáků základní služby. Nejprve byla provedena rekonstrukce sociálního zařízení, následovalo vylepšení ložnic tím, že byly postele, noční stolky, šestidílné a šatní skříně opraveny a nově natřeny. V další etapě byly budovány klubovny, kde si vojáci brigádami zajišťovali moderní vybavení. Rajony rot byly udržovány ve vzorném pořádku, na což dohlíželi staršinouvé pánové Zouzal, Chmelík, Hric a další. Při kontrolách pracovníky stavebně ubytovací služby z Brna byly kasárny v Holešově hodnoceny jako nejlepší v kraji. Současně s vylepšením ubytovacího zařízení bylo zahájeno vylepšení venkovních prostor zatravněním a květinovou výzdobou. Tím se dostalo kasárenskému prostoru také estetického vylepšení. Jednotlivé roty měly přiděleny svoje úseky, o které se staraly a zajišťovaly pořádek. Občanští pracovníci zajišťovali mimo stavebněubytovací ještě další služby. Administrativní práce prováděly paní Hrnčířová, Slabá a Capková, pro vojáky z povolání vařily paní Varhaníková a Elšíková, na ústředně zajišťovaly službu paní Rozkydalová a Odstrčilová. Dále bylo zajištěno topení v kotelnách, úklidové práce, skladová činnost a opravárenství. Na tom všem se uplatnili občanští pracovníci. Jejich práce byla vždy dobře hodnocena, ke spokojenosti nadřízených a všech příslušníků výsadkového útvaru. Postavení občanských pracovníků u 7. výsadkového pluku bylo rovnoprávné jak s vojáky z povolání, tak základní služby. Měli jsme odborovou organizaci, zúčastňovali jsme se společenských akcí pořádaných útvarem. Mezi ty patřily například Den armády, Duklaples, MDŽ, silvestrovské večírky, nadílky pro děti, autobusové zájezdy. Měli jsme možnosti vojenské rekreace a někteří dostali přiděleny byty. Nikdy jsme nepociťovali povýšenost vojáků z povolání.

U výsadkového pluku byla rozvinuta také sportovní činnost. Atletika, střelectví, seskoky padákem a zejména fotbal. Dukla Holešov si ve velmi krátké době získala dobré jméno a mnoho příznivců z řad občanů města každou druhou neděli zaplňovalo v počtu několika stovek stadion Míru, kde jsme zastřešili prostory k sezení. Předsedou oddílu byl pplk. Šedina a po něm mjr. Korčák. Mužstvo trénoval pan Odstrčilík, vedoucím mužstva byl pan Kotouček, propagaci zajišťoval pan Procházka, který psal zprávy o průběhu a výsledcích utkání doma i venku. Fotografie dodával pan Staněk. Takže v pondělí v 10 hodin se mohli příznivci seznámit s informacemi o odehraném utkání.

V závěru mi dovolte osobní vyznání.

Pět let – od roku 1962 do roku 1967 - bylo nejlepších v celé mé více než 40leté pracovní aktivitě. A nejlepším vedoucím pracovníkem byl pplk. Miroslav Šedina, na kterého budu vždy vzpomínat s úctou a vděčností. Výše uvedené informace jsem napsal jako připomenutí dosud žijícím občanským pracovníkům na jejich působení u 7. výsadkového pluku a vzpomínku na ty, kteří již nejsou mezi námi.

GALERIE VELITELŮ U PRŮZKUMNÝCH JEDNOTEK ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ:

1957	npor. Alois KLINDERA, rota zvláštního určení,	VÚ 7374 SABINOV
1958	kpt. Josef PISKA, rota zvláštního určení,	VÚ 7374 PREŠOV
1959	npor. Jaroslav JANKŮ rota zvláštního určení,	VÚ 7374 PREŠOV
1960	mjr. Miroslav ŠEDINA prapor zvl. určení,	VÚ 7374 PREŠOV
1960	mjr. Miroslav ŠEDINA prapor zvl. určení	VÚ 7374 HOLEŠOV
1961	mjr. Ing. Miroslav ŠEDINA 7. výsadkový pluk zvl. určení	VÚ 7374 HOLEŠOV
1967	pplk. Vladimír KOŠAN 7. výsadkový pluk zvl. určení	VÚ 7374 HOLEŠOV
1969	plk. František MANSFELD 22. vp	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1970	pplk. Ing. Miloslav JURÍČEK 22. vp	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1972	mjr. Ing. Čestmír HRBEK 22. vp	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1974	pplk. Ing. Jindřich STARÝ 22. vp	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1980	pplk. Ing. František STAVNÝ 22. vp	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1984	pplk. Ing. Jiří HUDSKÝ 22. vp	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1991	pplk. Ing. Luděk SKÁCEL 6. sp. skupina voj. vel.	VÚ 8280 PROSTĚJOV
1995	pplk. Ing. Jaroslav ARNOŠT 6. sp. br. GŠ AČR	VÚ 8280 PROSTĚJOV

KLUB VOJENSKÝCH VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ HOLEŠOV

Pavel Chmelík

„Výsadkář vítězí vůlí.“

Psal se rok 1994, opadla euforie sametové revoluce a život šel dál. I v Holešově. Možná na pivě, možná jinde se sešli bývalí vojáci z povolání, tehdy už veteráni: Bílek, Kurcík, Adámek a Petržala a: založme *KLUB*. Klub nás, kteří jsme léta sloužili pod vrchlíky padáků. Stalo se. Nebyl to ještě klub, byla to skupina *VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ* Holešov. K založení klubu nebyly zkušenosti. Nebyla základna. Postupně se však, jako na sněhovou kouli nabalovali další... Rerko, Nechanický, Zouzal, Chaloupek, Gončár. Pomalu.

Zlom nastal v roce 2007 v říjnu u příležitosti 50. výročí vzniku VÚ 7374 Sabinov a Prešov, jako předchůdců 7. výsadkového pluku zvl. určení (založen v r. 1957). V Praze se spolu s mnoha jinými sešli holešovští paragáni: Bílek, Kurcík, Kotouček, Špaldoň, Ryšavý a dokonce i manželské páry: Stokláskovi, Bartošovi, Hricovi, a Tóthovi. Po letech se vyfotili se zástavou 7. výsadkového pluku. Tady dozrála ta myšlenka. ANO, je čas založit klub. *KLUB VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ* Holešov. Stalo se tak 19. 03. 2008. Tehdy se sešlo už šedesát mužů. Zvolili výbor ve složení: Tóth, Matula, Maňák, Ryšavý, Lochman, Hric a Bílek. Jaroslav Bílek se stal prvním předsedou Klubu. Začaly pravidelné akce. Nejprve bylo nutno *KLUB* zviditelnit. Dostat jej do podvědomí veřejnosti a ostatních Klubů výsadkových veteránů v ČR i na Slovensku. Členové *KLUBU* se účastnili sportovních a společenských akcí, výročních schůzí, nástupů a *SETKÁNÍ*. Byla zhotovena vlajka klubu, výroční odznaky ke 40. a 50. výročí založení a ukončení činnosti 7. výsadkového pluku, nášivky, vlaječky, pamětní listy. Na prvních webových stránkách se v roce 2008 objevil dubnový noční pochod skupiny CLAY jako vzpomínka na úspěšný paravýsadek v roce 1944. O *KLUBU VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ* Holešov se začalo psát. A potom! 22. srpna 2008 se do Holešova sjely stovky bývalých příslušníků pluku. Bylo mnoho radosti. Kalíšků co vypito! Pro radost živých, na památku těm, kteří slouží již jinde, budiž sedmému výsadkovému pluku zvláštního určení odhalena na průčelí vstupní budovy „*PAMĚTNÍ DESKA*“. Nezměrnou pílí se podařilo neuvěřitelně!!!

Euforii vystřídal tvrdá práce.

Výbor připravil další setkání: dne 18. července 2009 jako vzpomínku na 40. výročí ukončení činnosti pluku se v holešovské zámecké zahradě znovu sešlo kolem tisícovky výsadkových veteránů, příslušníků pluku, jejich rodin a obdivovatelů. Seskočili vnucci sloužící u 601. skupiny speciálních sil v Prostějově a průzkumníci 102. průzkumného praporu z Prostějova. Bylo to nádherné odpoledne plné slunce a vzpomínek, ukázek bojové techniky a hlavně radosti ze setkání.

Zjistilo se, že vojenští „důchodci“ mají dobrou fyzickou, když na sportovním klání v Prostějově ve dnech 5. -7. srpna 2009 obsadilo holešovské družstvo III. místo. Následně ve střelecké soutěži pořádané KVV Holešov na střelnici Dobrotice ve střelbě za samopalu vz. 58 obsadili střelci místo první.

Výroční schůze dne 4. 12. 2009 částečně změnila složení výboru. Srdíčko Jaroslava Bílka nutně žádalo odpočinek, vystřídal jej Dušan Hric, Josef Tóth převzal úlohu „bojovák“, namísto něj přišel Pavel Chmelík, organizační výbor ve složení Lochman, Maňák, Ryšavý a Stoklásek v práci pokračoval.

Dne 28. 01. 2010 přivítalo Dušana Hrice Ministerstvo obrany v Praze při křtu knihy „Ve vzduchu, na zemi i na vodě“. Agilní člen *KLUBU* Josef Bartošek se ujal mimořádně důležitého úkolu: do regionálního čtrnáctideníku Holešovsko začal spolu s dalšími obětavými spolupracovníky, zejména p. Fr. Sovadinou, zveřejňovat profily velitelů a významných důstojníků pluku. Tak se ve čtrnáctidenních odstupech široká holešovská veřejnost dověděla o soukromí a životě lidí, kteří výsadkovému vojsku zasvětili podstatnou část svého života. Velitelů: plk. Ing. Miroslava Šediny, plk. Vladimíra Košana a náčelníka štábu plk. Ing. Jiřího Dufka. Důstojníků pluku Klindery, Kolera, Valenty, Janků, Mikuše, Švirce, Repaského, Bílka, praporčíka Studničky a veterána zakladatele pluku z let 1957 kolegy Stoklásků. I nezapomenutelného statečného občanského zaměstnance Karla Kotoučka. Josef Bartošek se ve funkci místostarosty Holešova mimořádnou měrou zasloužil o postavení KVV Holešov v jeho bývalém posádkovém městě!

A znovu akce. Noční pochod po stopách paraskupiny CLAY, účast na vzpomínce ANTROPOID v Praze. Pozvánka na Den ozbrojených sil ředitelem Krajského vojenského velitelství ve Zlíně za účasti vrcholových funkcionářů kraje. Opětovně úspěšně střelby v Dobroticích a také den smutku: zemřel plk. Vladimír Košan. Zemřel muž, na jehož bedrech stálo nesmírně těžké rozhodování v pohnutých dnech roku 1968. Na žádost blízkých jsme se s ním rozloučili bez účasti na jeho pohřbu. Zanedlouho odešel i velitel nad jiné milovaný, plk. Ing. Miroslav Šedina. Čest mu vzdala skupina vedená plk. Ing. Jiřím Dufkem, důstojníci V. Mejdr, D. Hric. A čestná stráž ve složení: Ryšavý, Chmelík a Müller s vlajkou Klubu. Ve stejnokrojích vz. 97 doprovodili svého velitele, tiše, důstojně.

Život plyne dále. Rok 2010 byl plný pohnutých událostí. Zakončilo jej „Výsadkářské vinobranie“ s bohatou tombolou, trochou zpěvu a zase „vzpomínkami starých zbrojnošů“.

Zbývá krátká úvaha.

Na podzim roku 2010 pořádali prostějovští veteráni Setkání 2010. Mimořádně zdařilá akce, organizovaná i bývalým důstojníkem pluku Františkem Lejskem znamenala návrat do vojenského výcvikového prostoru Hamry. Ubytovny po 60 mužích, strava jako za „starých dobrých let“ - tlačenka s cibulí a octem a perník máčený v čokoládě. Super kombinace pro nynější žlučníkáře. ... a ejhle, noc strávená u ohňů,

kalíšky pálenky a tlačěnka jim najednou neškodily. Proč? Proč se stále s urputnou radostí vracíme do těch dob, kdy panoval povel u jiných vojsk neznámý „k balení padáků“? Jaká to byla moc, která bez povelu velitelů utvořila dvojice lidí, kteří si bezmezně věřili, kteří potom dole, po nočních seskoku jedli společně jednu konzervu? Dlouhé hodiny splnutí s porostem tiše sledovali pohyby „nepřátelských vojsk“ po komunikaci. Pili společně na šedesátikilometrovém pochodu poslední doušek vody. Proč ještě dnes, po padesáti letech, máme v očích slzy při vzpomínce na kamaráda, kterému se neotevřel padák?

Protože jsme veterány výsadkových vojsk, hrdí na své velitele, na svůj pluk, na své mládí, mladí tvrdé, mládí statečné.

Tak nastoupíme naposledy 27. srpna 2011 v 11 hodin na nástupišti bývalých výsadkářských kasáren v Holešově. V baretech, červených baretech výsadkáře. Nad námi ti ve výsadkovém nebi. Naši velitelé, naši kamarádi. Bude to tečka za jednu kapitolou dějin speciálního zpravodajského útvaru. Tečka za životem VOJÁKŮ, kteří nezdali svoji vojenskou přísahu. Vojáků, kteří smí spolu se svými šedinami nosit i červený, výsadkářský baret.

7. výsadkový pluk zvláštního určení nezanikne. Jeho „duši“, repliku **Zástavy 7. výsadkového pluku a Kroniku** převezme Klub výsadkových veteránů v Holešově. Bude ji opatrovat do chvíle, kdy přestane bít poslední výsadkářské srdce.

Klub výsadkových veteránů Holešov
se zástavou

Setkání v roce 1990 v Holešově

Setkání v roce 2007 v Praze

Setkání a odhalení pamětní desky v roce 2008 na Kasárnách

Setkání v roce 2009 v Holešově

**Plukovník v.v. Ing. Jiří Dufek a autorský kolektiv
JEDNOTKY HLOUBKOVÉHO PRŮZKUMU**

Vydal: Klub vojenských výsadkových veteránů Holešov

Tisk : VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Náklad 1000 výtisků

Holešov - srpen 2011